

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

ÚNOR 2012

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, ÚNOR 2012

IVANA PEČINKOVÁ (ED.)

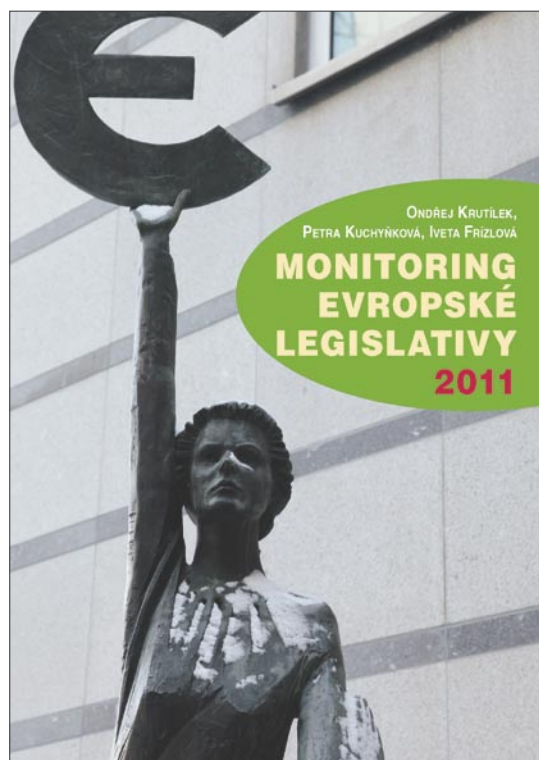
Euro versus koruna

Dilemata jednotné měny v době dluhové krize

Euro je nepodařeným měnovým experimentem. Během deseti let své existence dokázalo způsobit makroekonomické nerovnováhy rozměrů, které jsou řešitelné snad jen zavedením polototalitních režimů. Zvýšení inflace na úroveň 4-7 procent patrně bude nejmenší cenou za chtivost politiků sjednocovat. O důsledcích zvoleného způsobu řešení krize eurozóny rozhodnou voliči.

Autoři: Milan BOEHM, zakladatel a ředitel Megaflex • Miroslav CVRČEK, redaktor Reflexu • Hynek FAJMON, poslanec Evropského parlamentu • Peter GONDA, ředitel Konzervativního institutu M. R. Štefánika • Mojmír HAMPL, viceguvernér České národní banky • Stanislava JANÁČKOVÁ, poradkyně prezidenta republiky • Kamil JANÁČEK, člen Bankovní rady České národní banky • Jiří JONÁŠ, ekonom Mezinárodního měnového fondu • Václav KLAUS, prezident České republiky • Pavel KOHOUT, ekonom a spoluzakladatel Partners • Ondřej KRUTÍLEK, analytik Centra pro studium demokracie a kultury • Pavel KYSILKA, generální ředitel České spořitelny • Petr MACH, ekonom, politik a vysokoškolský pedagog • Petr NEČAS, předseda vlády České republiky • Radek NOVÁK, ekonomický analytik • Pavel PÁRAL, šéfredaktor týdeníku Euro • Miroslav SINGER, guvernér České národní banky • Petr SOKOL, tajemník Klubu ODS v Evropském parlamentu • Miroslav ŠEVČÍK, děkan Národohospodářské fakulty VŠE v Praze • Michal TOMÁŠEK, vedoucí katedry evropského práva Právnické fakulty UK • Miroslav TUČEK, profesor Vysoké školy ekonomické v Praze • Ivo ZEMAN, ekonom České národní banky

Brož., formát B5, 340 str., 349 Kč

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ,
IVETA FRÍZLOVÁ

Monitoring evropské legislativy 2011

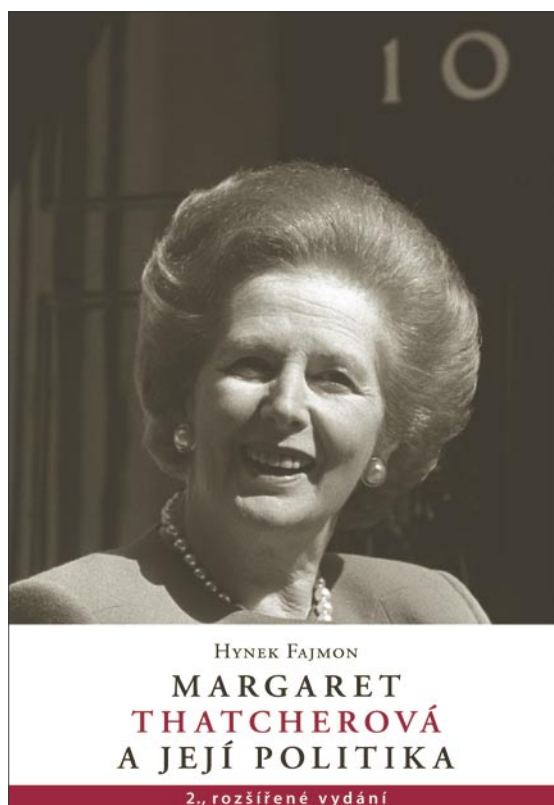
Monitoring evropské legislativy 2011 je v pořadí již šestým svazkem v českém prostředí ojedinělého projektu, který po vstupu ČR do EU inicioval europoslanec Hynek Fajmon. Autoři, analytici Centra pro studium demokracie a kultury, od roku 2004 soustavně „překládají“ relevantní unijní dokumenty do srozumitelného jazyka a pokoušejí se zachytit vývoj ve všech klíčových politikách EU. Vždy přitom zohledňují potenciální dopady na ČR. V roce 2011 se projekt evropské integrace dostal podle mnohých do dosud největší krize ve své historii. Bruselské instituce se ovšem zdaleka nevěnovaly pouze mediálně vděčným „bojům o euro“. V souvislosti s přípravou nového víceletého finančního rámce na roky 2014–2020 se znovu začalo hovořit například o vnitřním trhu, reformě společné zemědělské politiky či o zpřísnění čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Publikace je pro přehlednost doplněna rejstříkem, podrobným obsahem a slovníčkem. Je určena nejen studentům, akademikům a všem, kteří se s problematikou EU dostávají do každodenního kontaktu, ale poslouží komukoli s hlubším zájmem o vývoj evropského projektu.

Brož., formát B5, 400 str., 498 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatně jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

Vázané, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Zaměstnanost a sociální věci	17
PŘEHLED DĚNÍ ÚNOR 2012	7	Komise chce důchody „přiměřené, spolehlivé a udržitelné“	17
Hospodářská a měnová unie	7	Zemědělství	18
Druhý záchranný balík pro Řecko	7	EP schválil novou legislativu týkající se sektoru produkce mléka	18
a slavnostní podpis fiskální smlouvy		Komise zveřejnila sdělení týkající se	
Rada podpořila další zpřísnění	10	Evropských inovačních partnerství	19
Paktu stability a růstu		v oblasti zemědělství a surovin	
Informační společnost	11	Životní prostředí	21
ITRE podporuje další regulaci roamingu	11	Rada si není jista přísnou směrnicí o energetické účinnosti	21
Vnější vztahy	12	VE ZKRATCE...	23
Proběhl 14. summit EU a Číny	12	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	30
Vnitřní trh	13	VEŘEJNÉ KONZULTACE V BŘEZNU 2012	31
Rada se shodla s EP na regulaci derivátů	13	KALENDÁŘ NA ÚNOR 2012	32
EP souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU	14	SEZNAM ZKRATEK	33
EP: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €	15	SLOVNÍČEK	35
Rada poprvé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek	15	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	39
Rada je rámcově pro zavedení systému výkaznictví podle jednotlivých zemí	16		
Rada podpořila výjimku z účetních závěrek mikropodniků	17		

STALO SE...

Během února se Řecko obávalo, zda mu EU schválí další balík finanční pomoci, podepisovala se smlouva o ESM a ministři a hlavy států a vlád se vyjadřovali k důležitosti fiskální smlouvy, kterou pak slavnostně podepsali na summitu Evropské rady 2. 3. 2012 (více v příspěvku **Druhý záchranný balík pro Řecko a slavnostní podpis fiskální smlouvy**).

Rada se 9. 2. 2012 shodla se zástupci EP na výsledné podobě návrhu týkajícího se regulace trhu s tzv. OTC deriváty (více v příspěvku **Rada se shodla s EP na regulaci derivátů**).

14. 2. 2012 se v Pekingu uskutečnil summit EU-Čína. Hlavním bodem jednání byly hospodářské vztahy. Jedním z hlavních posláních představitelů EU bylo zajistit čínské finance pro nově vytvořené unijní záchranné fondy. Čínský premiér ovšem neposkytl EU žádný konkrétní příslib. Čína a EU nenacházejí společnou řeč ani v některých otázkách zahraničněpolitických, především pokud jde o přístup k situaci v Sýrii a k čínskému jadernému programu (více v příspěvku **Proběhl 14. summit EU a Číny**).

Rada 14. 2. 2012 jednala o návrhu směrnice o energetické účinnosti. Členské státy podporují cíl zvýšení energetické účinnosti, diametrálně se ale rozcházejí v tom, jak to provést (více v příspěvku **Rada si není jista přísnou směrnicí o energetické účinnosti**).

Plénium EP 14. 2. 2012 poměrem 654:14:3 odsouhlasilo propojení národních obchodních rejstříků (více v příspěvku **EP souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU**).

Komise 16. 2. 2012 předložila bílou knihu o „přiměřených, spolehlivých a udržitelných důchodech“ (více v příspěvku **Komise chce důchody „přiměřené, spolehlivé a udržitelné“**).

Plénium EP 16. 2. 2012 poměrem 506:44:21 souhlasilo s tím, aby banky v EU do 15 let ručily za vklady

svých klientů až do výše 100 tis. € a vyplácely je za všech okolností do 1 týdne (více v příspěvku **EP: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €**).

Rada 20. 2. 2012 poprvé debatovala o souboru návrhů, které by měly napomoci revidovat pravidla zadávání veřejných zakázek v EU (více v příspěvku **Rada poprvé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek**).

Rada 20. 2. 2012 rámcově souhlasila se zavedením systému výkaznictví podle jednotlivých zemí (více v příspěvku **Rada je rámcově pro zavedení systému výkaznictví podle jednotlivých zemí**).

Rada 21. 2. 2012 podpořila další posílení Paktu stability a růstu (více v příspěvku **Rada podpořila další zpřísnění Paktu stability a růstu**).

Rada 21. 2. 2012 podpořila výjimku pro mikropodniky týkající se předkládání ročních účetních závěrek (více v příspěvku **Rada podpořila výjimku z účetních závěrek mikropodniků**).

Výbor ITRE 28. 2. 2012 přijal poměrem 55:5:0 zprávu Angeliky Niebler k novému návrhu na regulaci roamingu. Požaduje mnohem rychlejší snižování cen, než původně plánovala Komise (více v příspěvku **ITRE podporuje další regulaci roamingu**).

Komise 29. 2. 2012 uveřejnila sdělení o Evropském inovačním partnerství s podtitulem „Zemědělská produktivita a udržitelnost“. Jedná se o součást souboru iniciativ, které se týkají 3 klíčových oblastí, jež Komise považuje za rozhodující pro hospodářský růst a zaměstnanost. Těmito oblastmi jsou dodávky surovin, udržitelné zemědělství a aktivní a zdravé stárnutí (více v příspěvku **Komise zveřejnila sdělení týkající se Evropských inovačních partnerství v oblasti zemědělství a surovin**).

PŘEHLED DĚNÍ ÚNOR 2012

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Druhý záchranný balík pro Řecko a slavnostní podpis fiskální smlouvy

Během února se Řecko obávalo, zda mu EU schválí další balík finanční pomoci, podepisovala se smlouva o ESM a ministři a hlavy států a vlád se vyjadřovali k důležitosti fiskální smlouvy, kterou pak slavnostně podepsali na summitu Evropské rady 2. 3. 2012.

Kontext

EU reaguje na již 2 roky trvající dluhovou krizi eurozóny převážně smlouvami a pakty. V posledních měsících jich přijala několik.

Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability (ESM) z 2. 2. 2012

Cíl: Zřízení stálého ESM, který nahradí dočasný EFSF

ČR není povinna se ESM účastnit, není k tomu ani vyzývána, země mimo eurozónu se nicméně mohou k půjčkám poskytovaným ESM připojit ad hoc

Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (tzv. [fiskální smlouva](#)) z 2. 3. 2012

Cíl: Posílit fiskální udržitelnost, snižovat veřejné dluhy zemí eurozóny a EU a podpořit růst

Ke smlouvě přistoupilo 25 členských států EU kromě ČR a Velké Británie

[Pakt pro euro](#) z 25. 3. 2011 (původně iniciativa Francie a Německa s názvem Pakt pro konkurenceschopnost)

Obsah: Konkrétní seznam politických reforem v každé zemi s cílem posílit konkurenceschopnost a fiskální politiku

K paktu přistoupilo 23 členských států EU kromě ČR, Maďarska, Švédska a Velké Británie

Řecko patrně získá slibovaný druhý balík pomoci

Ministři financí sice [potvrdili](#) poskytnutí druhého záchranného balíku pro Řecko na svém jednání 20. 2. 2012, ale na summitu 1. 3. 2012 oddělili definitivní schválení jeho výše 130 mld. €

o týden. Ministři financí schválili přibližně jen polovinu z celkové sumy, včetně 30 mld. € pro nadcházející výměnu dluhopisů. Druhé části prostředků se budou věnovat na svém dalším zasedání 12. 3. 2012. Řecko podle nich ještě nesplnilo všechny podmínky.

Snižování zadlužení a probíhající reformy bude v Řecku sledovat stálá skupina EU, MMF a ECB (tzv. trojka). „Šéf“ eurozóny Jean-Claude Juncker na konci února navrhl jmenovat pro Řecko speciálního komisaře „pro rekonstrukci“, který by provádění reforem ve vztahu k EU koordinoval a dozoroval.

Německý Bundestag podpořil druhý balík pomoci Řecku 27. 2. 2012. Za poslední méně než 2 roky se kvůli otázkám záchrany eura výjimečně sešel 7krát! (Kancelérka Angela Merkelová potřebuje pro své hlasování na summitu EU o daných otázkách mandát od zákonodárců.)

Otázce růstu ekonomiky a zaměstnanosti se chce věnovat Komise v čele s prezidentem José Manuelem Barrosem. Ten schválení druhého záchranného balíku pro Řecko [přivítal](#). Komise se snaží Řecku pomoci při vytváření strategie zaměstnanosti mladých. V Řecku je rekordních 46 % mladých lidí bez práce. Pracovní skupina EU v Aténách pomáhá s reformou daňového systému a privatizací, což byly podmínky pro získání první půjčky od EU.

Na konci února 2012 Řecko schválilo plán škrťů, jež mají ušetřit 3,2 mld. €. Důchody a penzijní pojištění se snižují o 12–20 %. Klesnout by měly i různé přídatky a podpora v nezaměstnanosti. Od 1. 3. 2012 se v Řecku také o 22 % sníží minimální mzda. Lidem do 25 let budou moci podniky platit dokonce o 32 % méně.

Na vývoj v Řecku podle očekávání reagovaly ratingové agentury.

Ratingová agentura Standard&Poors 27. 2. 2012 dočasně snížila Řecku rating na „částečnou platební neschopnost – SD“. Totéž provedla agentura Fitch již 22. 2. 2012.

Stalo se tak poté, co Atény oznámily plán na snížení dluhu u soukromých věřitelů prostřednictvím výměny dluhopisů. Výměnu [schválila](#) formálně Rada 21. 2. 2012, neboť je podmínkou získání dalšího balíku pomoci.

Mezi 8.–11. 3. 2012 dojde k výměně dluhopisů za nové, s delší dobou splatnosti, přičemž věřite-

lé ztratí na nominální hodnotě nových řeckých dluhopisů 53,5 %; celkové ztráty dosáhnou až 74 %. Stát díky této transakci ušetří 107 mld. €. Celkový dluh země se tedy sníží na 250 mld. €. Seškrtání dluhů je klíčovou podmínkou k tomu, aby se do roku 2020 snížilo zadlužení země z nyní nejvyšších více než 160 % na 120,5 % HDP.

Kauza výměny řeckých dluhopisů

- odpis 53,5 % z hodnoty každého dluhopisu;
- 31,5 % dluhopisů bude vyměněno za nové vládní dluhopisy s delší dobou splatnosti (11–30 let);
- úrok by měl po dobu prvních 8 let činit v průměru 2,63 %, za celých 30 let 3,65 %;
- 15 % dluhopisů bude vyměněno za 2eté dluhopisy EFSF, přičemž investoři současně získají i dluhopisy navázané na vývoj HDP země.

Pokud se k plánu výměny přihlásí držitelé 2/3 dluhopisů, pak vstoupí v platnost takzvaná doložka o společném postupu věřitelů (CAC), která umožní přinutit k výměně všechny ostatní držitele. Atény však předpokládají, že se přihlásí 85–90 % věřitelů, a CAC nebude spuštěn. Řada hedgeových fondů na výměně dluhopisů příliš trazit nebude, protože řecké obligace nakupovaly na trhu za mnohem nižší než nominální hodnotu. Navíc si většinou koupily i takzvané úvěrové swapy (CDS), které fungují jako pojistka proti jejich nesplacení.

Snížení ztráty (74 %) má alespoň částečně pokrýt 30 mld. €, které mají umožnit bankám používat řecké dluhopisy při operacích ECB. Řecké banky vlastní asi 2/3 vládního dluhu. Po ukončení této transakce agentury patrně zvýší rating zpět na CCC. Řecko tento krok očekávalo a připravilo se na jeho důsledky.

Do 20. 3. 2012 má Řecko splatit dluhy ve výši 14,5 mld. € (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)).

Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability (ESM)

Smlouva byla přijata v lednu 2012 (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)). Podle Jean-Claude Junckera bude díky tomu ESM moci využívat nové nástroje, které byly zavedeny v rámci Evropského nástroje finanční stability (EFSF):

- provádět nákup dluhopisů na primárním trhu;
- provádět intervence na sekundárním trhu;
- provádět rekapitalizaci finančních institucí a preventivní programy;
- v naléhavých případech přijímat rozhodnutí

kvalifikovanou většinou, nikoliv vzájemnou (jednomyslnou) dohodou (zrychlení akceschopnosti ESM);

- pravidelně přezkoumávat přiměřenost úvěrového stropu ESM.

Smlouva byla oficiálně podepsána 2. 2. 2012. Po ratifikaci členskými státy vstoupí v platnost v červenci 2012. Aktuální limit pro souhrnnou úvěrovou kapacitu EFSF a ESM ve výši 500 mld. € znovu posoudí hlavy států a předsedové vlád na summitu Evropské rady v březnu 2012 (viz níže).

Navýšení záchranného fondu EFSF

Ministři financí G 20 26. 2. 2012 prohlásili, že eurozóna nemůže počítat s navyšováním záchranného fondu ze strany MMF, dokud tak neučiní samy členské státy. Eurozóna nyní zvažuje, zda současné 2 fondy (EFSF a EFSM) spojit do jednoho.

Evropský finanční stabilizační mechanismus (EFSM)

Objem: 60 mld. €

Doba trvání: květen 2012 – červen 2013

Garantován rozpočtem EU; po vyplacení půjček Irsku a Portugalsku zbývá 12 mld. €

Evropský nástroj finanční stability (EFSF)

Objem: 440 mld. €

Doba trvání: květen 2012 – červen 2013

Garantován státy eurozóny do výše 726 mld. € (286 mld. € funguje jako záruka ratingu AAA); neúčastní se Irsko, Portugalsko, Řecko; po vyplacení půjček Irsku, Portugalsku a Řecku zbývá 250 mld. €; bude se podílet na druhém záchranném balíku pro Řecko

Evropský stabilizační mechanismus (ESM)

Objem: 500 mld. €

Doba trvání: od července 2012 (původně od července 2013)

Tvořen 80 mld. € poskytnutých 17 členy eurozóny a vypověditelným kapitálem ve výši 620 mld. €

Mezinárodní měnový fond (MMF)

Objem: 250 mld. €

Uvedené prostředky jsou k dispozici prostřednictvím bilaterálních půjček díky národním centrálním bankám členů MMF (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)).

O navýšení ESM se jednalo na konci měsíce, rozhodnutí má padnout na konci března 2012, neboť postoj Německa zůstává odmítavý. Německo chce nejprve vidět, zda druhý balík pomoci Řecku bude úspěšný a země implementuje zásadní reformy.

Fiskální smlouva

Tzv. fiskální smlouva byla slavnostně [podepsána](#) na summitu Evropské rady 2. 3. 2012. Její podoba byla přijata o měsíc dříve (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)).

Smlouva bude závazná pro všechny signatáře. Vzhledem k tomu, že se jedná o mezivládní smlouvu, neboť změnu zakládacích smluv EU odmítla Velká Británie, může stát neplněním pravidla fiskální disciplíny uvedená ve smlouvě žalovat u ESD jen jiný stát (nikoliv Komise). Aby byl stát schopen čerpat od 1. 3. 2013 pomoc ze záchranného mechanismu ESM, musí fiskální smlouva podepsat a implementovat.

Do 5 let od vstupu smlouvy v platnost budou její ustanovení implementována do legislativy EU.

Irský premiér 28. 2. 2012 oznámil rozhodnutí vlády vypsat k této smlouvě referendum (země je povinna kvůli rozhodnutí tamějšího Nejvyššího soudu z roku 1987 vypsat referendum ke smlouvám, pokud se jimi vzdává svých pravomocí).

Vláda smlouvu podepsala. Premiér se domnívá, že voliči smlouvě dají zelenou, pokud jim bude její smysl a potřeba dobře vysvětlena. Kampaň v Irsku již začala.

Irové však nejsou záchranným mechanismům EU příliš nakloněni, byť sami v roce 2010 půjčku ve výši 90 mld. € získali (více v příspěvku „EU poskytne již druhou finanční pomoc členskému státu – Irsku“, [Monitoring listopad 2010](#)). Podle veřejnosti byla většina prostředků použita na záchranu bank a ne na zvýšení zaměstnanosti a růstu. V tomto případě by však odmítnutí smlouvy irskými voliči neznamenal takovou „tragédii“ jako v případě odmítnutí Smlouvy z Nice v roce 2001 (a přijetí upraveného textu o rok později) nebo dvojí hlasování o Lisabonské smlouvě v roce 2009.

Ve smlouvě stojí, že vstoupí v platnost, pokud ji schválí nejméně 12 zemí ze 17 členů eurozóny. Pro Irsko by odmítnutí smlouvy znamenalo jediné – nebylo by od července 2012 způsobilé žádat o pomoc ze stálého mechanismu pomoci ESM, který bude disponovat 500 mld. €.

Dalším „strašákem“ (hlavně pro německou kancléřku Angelu Merkelovou) je po Irsku i Francie, resp. nadcházející prezidentské volby v zemi. Socialistický kandidát Francois Hollande se táže po roli ESD ve smlouvě a uvedl, že by se měla více zaměřit na růst.

Pozice ČR

ČR se k tzv. fiskální smlouvě [nepřipojí](#). Potvrdila tak svoji pozici z jednání v lednu 2012 (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)). V koalici o této věci nepanuje shoda. ČR nicméně na předchozích jednáních prosadila možnost připojit se ke smlouvě

v budoucnu, proto v této záležitosti premiér Nečas nevidí problém.

Senát PČR (s většinou opoziční ČSSD) s postojem vlády nesouhlasí. Premiér Nečas vidí jako důležitější úkol dokončení jednotného trhu EU a posílení konkurenceschopnosti. Viceguvernér ČNB Mojmir Hampl se např. [domnívá](#), že fiskální smlouva je spíše zbytečná než potřebná a hovoří o pravidlech, která v EU již existují (např. v rámci Paktu stability a růstu), ale nedodržují se. Za nebezpečný nepovažuje ani tak nárůst vlivu ESD jako spíše posílení role Komise v koalici s Německem a Francií (článek 7 a 8 smlouvy).

Evropský semestr 2012 zahájen

Tzv. evropský semestr byl na nejvyšší úrovni schválen Evropskou radou v červnu 2010. Podstatou evropského semestru je snaha o koordinaci hospodářských politik, včetně sjednocení termínů pro předkládání stabilizačních/konvergenčních programů a národních programů reforem členskými státy. Ty jsou nově od roku 2011 předkládány v termínu do konce dubna. Přínosem evropského semestru by měla být lepší koordinace hospodářských politik zemí EU. Doporučení vydaná Radou by totiž mělo být možné zapracovat do návrhů státních rozpočtů a jejich střednědobých výhledů již v aktuálním roce. Rada ECOFIN přijala 21. 2. 2012 [závěry](#) poskytující politická doporučení členským státům EU k řešení makroekonomických a fiskálních výzev v roce 2012. Návrh Komise představil několik priorit, které by měly být plněny jak na evropské, tak národní úrovni.

Makroekonomická a fiskální politika by se měla na národní úrovni soustředit na:

- růst za pomoci fiskální konsolidace (při zohlednění specifických národních fiskálních a makroekonomických rizik);
- zajištění zdravého finančního systému, stabilizaci bankovního sektoru;
- urychlení strukturálních reforem k podpoře „chytrého, udržitelného rozvoje“.

28. 2. 2012 se konalo druhé meziparlamentní [jednání](#) poslanců EP a národních parlamentů ohledně evropského semestru. Poslanci navrhli, aby tato jednání byla institucionalizována, aby národní parlamenty měly jasno o představách EU předtím, než budou realizovat své národní ekonomické a rozpočtové politiky.

Pakt pro euro 2012

Původní neformální francouzsko-německý návrh na vznik Paktu pro konkurenceschopnost byl nahrazen společným návrhem stálého předsedy Evropské rady a předsedy Komise. Obsahuje konkrétní seznam politických reforem v každé zemi s cílem posílit kon-

kurenceschopnost a fiskální politiku. ČR k paktu nepřistoupila.

Pakt je v souladu s již existujícími ekonomickými nástroji či návrhy (např. Evropa 2020, tzv. evropský semester, Pakt stability a růstu ap.).

Členské státy, které se Paktu pro euro účastní (více v příspěvku „V eurozóně to (stále) vře“, [Monitoring listopad 2011](#)), a v příspěvku „Snaha o záchranu eura pokračuje“, [Monitoring prosinec 2011](#)), se 21. 2. 2012 shodly na tom, že je důležité, aby se soustředily na dosažení krátkodobých cílů, které budou v souladu s rámcem fiskální konsolidace.

Státy představily svoje plány již v polovině roku 2011. Podle závěrů jednání je důležité, aby se plánované reformy a kroky k posílení konkurenceschopnosti naplnily (sic!). Udržitelnost veřejných financí závisí hlavně na fiskální konsolidaci, mj. na implementaci penzijních reforem, ukotvení principu fiskální disciplíny do národních právních řádů ap. Reformní plány, ke kterým se členové Paktu pro euro zavázali v prosinci 2011, by měly být důkladně zhodnoceny v rámci evropského semestru. Aby měly závazky členů Paktu co největší dopad na fungování evropského semestru a strukturální reformy, Rada národním vládám doporučila zaměřit se na menší počet dílčích reforem, jež jsou klíčové pro fungování Paktu, a poté o nich referovat v národních reformních programech a/nebo ve stabilizačních/konvergenčních programech. Zakotvení cílů Paktu ve zmíněných programech a evropském semestru má zajistit soudržnost obou nástrojů.

Rada rozhodla, že se členové Paktu budou věnovat strukturovanému dialogu o koordinaci daňové politiky, zejm. otázce, jak může daňová politika podpořit koordinaci hospodářské politiky, podpořit fiskální konsolidaci a růst. O pokroku v této otázce podá Komise a ministři financí zprávu v červnu 2012.

Rada podpořila další zpřísnění Paktu stability a růstu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy, ve kterých dochází k závažným obtížím, pokud jde o jejich finanční stabilitu v eurozóně, nebo jsou těmito obtížemi ohroženy ([KOM\(2011\)819](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně ([KOM\(2011\)821](#))

Rada 21. 2. 2012 [podpořila](#) další posílení Paktu stability a růstu.

Kontext

Komise předložila 2 návrhy nařízení na zpřísnění hospodářského a rozpočtového dohledu v eurozóně v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobonds“, [Monitoring listopad 2011](#)). Oba texty jsou založeny na čl. 136 Smlouvy o fungování EU a stavějí na tzv. šestibalíku, tj. textech, které počínaje prosincem 2011 zpřísnily Pakt stability a růstu poprvé (více v příspěvku „EP a Rada dosáhly kompromisu stran rozpočtových pravidel v eurozóně“, [Monitoring září 2011](#)).

Obsah

Komise navrhuje posílit koordinaci a dohled nad rozpočtovými procesy všech členských států eurozóny, zvláště těch (1) s nadměrnými schodky, (2) s vážným rizikem finanční nestability a/nebo (3) těch, které se účastní programu finanční pomoci (např. Řecko, Irsko, Portugalsko). Země eurozóny by měly mj. obligatorně (do 15. 10.) předkládat podrobné návrhy svých rozpočtů Komisi, která by mohla požadovat, aby tyto návrhy byly přepracovány ještě před schválením národními parlamenty (do dubna by měly země eurozóny předkládat své 3leté rozpočtové výhledy, v ideálním případě by měla být povolena výše deficitů/míra zadlužení zakotvena v ústavách členských států eurozóny; více [zde](#)).

Návrhy rozpočtů by podle Komise měly být založeny na odhadech vývoje ekonomiky od nezávislých („depolitizovaných“) subjektů. Celý tento proces – včetně případných jednostranných inspekcí Komise a/nebo ECB přímo v členských státech čerpajících finanční pomoc – by měl probíhat veřejně a za hlasování kvalifikovanou většinou (tvořenou členy eurozóny). Nařízení by mělo definovat také přísnější požadavky na podávání zpráv (co 6 měsíců) zeměmi eurozóny, které se účastní postupu při nadměrném schodku. Pokud se země účastní na žádost 2/3 členů eurozóny programu finanční pomoci, přísný dohled by se měl uplatňovat do doby, než dotčený stát splatí min. 25 % poskytnuté půjčky.

Sporné body

Lze očekávat, že oba návrhy budou meritorně kolidovat s tzv. fiskální smlouvou, jež vznikla formálně mimo rámec EU (více v příspěvku „Zrodila se smlouva o fiskální unii“, [Monitoring leden 2012](#)), proto bude nezbytné tuto otázku v průběhu negociačních EP a Rady náležitě ošetřit. Jak přesně, to v tuto chvíli není jasné ani zainteresovaným aktérům.

Itálie a Německo již dříve artikulovaly problém, jež mají zejm. s čl. 3 odst. 5 prvního z návrhů. Týká se

možnosti využít po doporučení Rady přijatém kvalifikovanou většinou (konkrétním státem) prostředků ze záchranného fondu/záchranných fondů EU. Obě země se obávají úniku informací o takovém rozhodování a potažmo ještě větších turbulencí na trzích. Řada zemí (např. Švédsko, Finsko, Malta) se také staví rezervovaně k návrhu nového nařízení o postupu při nadměrném schodku: Komisi by měly návrhy svých rozpočtů do 15. 10. zasílat k posouzení jen ty členské státy, které dané proceduře skutečně podléhají, ne všechny státy EU (popř. ne v takovém rozsahu).

Další vývoj

Rada hodlá dosáhnout kompromisu o obou návrzích s EP již v prvním čtení, patrně již do poloviny roku 2012.

Je otázkou, nakolik je to s ohledem na výše uvedené sporné body reálné. Na druhou stranu je fakt, že legislativním procesem EU bez větších problémů prošly i mnohem kontroverznější návrhy.

Zpravodaji návrhů v EP byli jmenováni Jean-Paul Gauzès a Elisa Ferreira. Návrhy svých zpráv předložili 28. 2. 2012, přičemž počítají s tím, že oba texty budou výborem ECON schváleny v květnu 2012, v plénu EP pak do konce července 2012. Podle prvních informací oba návrhy zpráv údajně tendují k „posílení demokratických mechanismů“, resp. k určitému oslabení „automatických“ pravomocí Komise ve prospěch EP a Rady. Reálně to ovšem není vždy pravda.

Pokud jde o ochranu před úpadkem konkrétního státu eurozóny, měla by si Komise své pravomoci ponechat, přičemž členské státy by měly mít 10 dní na zvrácení jejího rozhodnutí. Pokud by tak neučinily, bankrot by de iure nesměl nastat (sic!). Věřitelé by se měli za účelem dalšího řešení situace do 2 měsíců nahlásit Komisi a současně by mělo dojít ke zmrazení (nárůstu) úroků z dluhu/dluhů dotčeného členského státu.

Kvůli zajištění růstu v rámci eurozóny by měly její členské státy Komisi podrobně informovat o svých

výdajích na posílení zaměstnanosti, přičemž se (po „keynesiánsku“) počítá i s potenciálním rozvolněním požadavku na snižování deficitů veřejných financí. Naopak by mělo dojít k zavedení tzv. eurobondů (dluhopisů zcela nebo zčásti garantovaných EU; více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy, [Monitoring listopad 2011](#)).

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

ITRE podporuje další regulaci roamingu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii ([KOM\(2011\)402](#))

Výbor ITRE 28. 2. 2012 [přijal](#) poměrem 55:5:0 zprávu Angeliky Niebler k novému návrhu na regulaci roamingu. Požaduje mnohem rychlejší snižování cen, než původně plánovala Komise.

Kontext

Komise návrh nařízení, jež by mělo upravit pravidla regulace roamingu i po 30. 6. 2012, kdy vyprší stávající ad hoc regulace, předložila v červenci 2011 s odkazem na tzv. [digitální agendu pro Evropu](#) z května 2010 (více v příspěvku „Komise předložila nový návrh na regulaci roamingu“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)).

EU reguluje roaming, resp. jeho ceny (s ohledem na „občanský rozměr EU“) od roku 2007. Navzdory původním prohlášením, že půjde pouze o dočasné opatření, hodlá Komise původní [nařízení č. 717/2007](#) revidovat již podruhé (první revizí bylo [nařízení č. 544/2009](#)), tentokrát údajně nikoliv ad hoc, ale „strukturálně“.

Na základě uvedených norem [musí](#) od 1. 7. 2011 minuta odchozího roamingového hovoru stát max. 0,35 €, minuta příchozího hovoru 0,11 € a 1 SMS 0,11 €.

Současné a navrhované stropy maloobchodních cen (€ bez DPH)

	Dnes	Návrh Komise			Zpráva Angeliky Niebler		
		1. 7. 2012	1. 7. 2013	1. 7. 2014	1. 7. 2012	1. 7. 2013	1. 7. 2014
Data (za MB)	–	0,90	0,70	0,50	0,50	0,30	0,20
Odchozí hovory (za minutu)	0,35	0,32	0,28	0,24	0,25	0,20	0,15
Příchozí hovory (za minutu)	0,11	0,11	0,10	0,10	0,08	0,07	0,05
SMS (za SMS)	0,11	0,10	0,10	0,10	0,08	0,07	0,05

Zdroj: Digitální agenda: Komise navrhuje pro uživatele mobilních telefonů v zahraničí více konkurence, větší výběr a nižší ceny ([IP/11/835](#)), Zpráva o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii (přepřevzaté znění)

Obsah a sporné body

ITRE podporuje – navzdory operátorům – oddělení smluv na roamingové mobilní služby od smluv na mobilní služby v domovské síti (tzv. strukturální řešení; od 1. 3. 2014) i dosavadní cenovou regulaci (zejm. pokud jde o mobilní data, ale i hlasové služby a SMS) zároveň.

Obecně by se také měla výrazně zpřísnit informační povinnost operátorů vůči svým zákazníkům, počínaje 1. 7. 2012 při roamingu v rámci EU, od 1. 1. 2013 i při roamingu mimo Unii.

Jedním z nejspornějších bodů je otázka, zda kombinace strukturálního řešení a cenové regulace vytvoří dostatek prostoru pro vstup alternativních operátorů, především těch, již jsou označováni jako virtuální (za poplatek využívají infrastruktury stávajících operátorů). Další otázkou je, nakolik by měla být Komise oprávněna k nové normě přijímat tzv. akty v přenesené pravomoci podle čl. 290 Smlouvy o fungování EU (EP je obecně pro, Rada proti, resp. v rámci komitologie podporuje spíše tzv. prováděcí akty podle čl. 291 Smlouvy o fungování EU, jejichž přijímání je Radou snáze blokovatelné).

Další vývoj

O kontroverzním návrhu spolurozhodují Rada a EP. Plénum EP by o něm mělo hlasovat patrně v dubnu 2012.

VNĚJŠÍ VZTAHY**Proběhl 14. summit EU a Číny**

Joint Press Communiqué of the 14th EU-China Summit Beijing, 14 February 2012 (6474/12)

14. 2. 2012 se v Pekingu uskutečnil summit EU-Čína. Podle očekávání byly hlavním bodem jednání mezi předsedou Evropské rady Hermanem Van Rompuyem, předsedou Komise José Manuelem Barrosem a čínským premiérem Wen Ťia-paem hospodářské vztahy mezi oběma aktéry.

Kontext

EU je v současnosti největším obchodním partnerem Číny, ta je naopak pro Unii největším zdrojem importu. Dialog obou aktérů probíhá na úrovni každoročních summitů a v rámci pravidelných jednání o otázkách politiky, obchodu a ekonomiky.

Zatímco vzájemné obchodní vztahy upravuje [dohoda o obchodu a spolupráci](#) uzavřená již v roce 1985, v roce 2010 se oba aktéři dohodli, že posílí své

bilaterální vztahy také v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti, v environmentálních otázkách (boj s klimatickými změnami) i v řešení problémů globální ekonomiky, přičemž v posledních 2 letech především EU hledá cestu ven z krize a jejích důsledků. Mezi oběma aktéry byla mezitím uzavřena řada dohod týkajících se ochrany životního prostředí, průmyslu, ale také kultury či vzdělávání. Specifickou součástí dialogu je otázka lidských práv.

Objem obchodní výměny mezi EU a Čínou významně narostl především během posledních 10 let. Zatímco celková hodnota importu z EU do Číny činila v roce 2010 113 mld. €, hodnota importu z Číny do EU činila v témže roce 283 mld. €. Mezi Čínou a EU tak existuje významný deficit obchodní bilance, který v letech 2000–2010 narostl z 49 mld. € na 169 mld. €.

Největším exportérem do Číny mezi členskými zeměmi EU je Německo, které je ale současně i největším dovozcem čínského zboží. K dalším velkým dovozcům z Číny mezi členskými státy EU náležejí podle [údajů](#) Eurostatu Nizozemsko, Velká Británie a Itálie, které mají ve vztahu k Číně současně nejvyšší deficit obchodní bilance.

Podobná byla ostatně v roce 2011 situace ve všech členských státech EU s výjimkou Finska, které jako jediné za prvních 10 měsíců nevykazovalo v obchodních vztazích s Čínou deficit.

Také ČR náleží k zemím, které vzhledem k objemu svého zahraničního vykazují v obchodních vztazích s Čínou signifikantní schodek.

Za období leden – říjen 2011 to bylo dokonce nejvíce ze všech států, které přistoupily do EU v letech 2004–2007. Záporné saldo obchodní bilance dosahovalo téměř 5,9 mld. €, což je více než v případě Maďarska i Polska.

Naproti tomu celkový objem přímých zahraničních investic EU v Číně dosahoval v roce 2010 7,3 mld. €, zatímco objem čínských investic v EU 753 mil. €.

Obsah

Ačkoli se političtí představitelé věnovali také otázkám mezinárodní politiky, zejm. dění na Blízkém východě (situace v Sýrii a iránský jaderný program), ekonomika byla hlavním tématem.

Předseda Evropské rady Van Rompuy na [tiskové konferenci](#) po skončení summitu nešetřil slovy o oboustranném úsilí rozvíjet dále vzájemné vztahy a o tom, že strategické partnerství EU a Číny je jedním z klíčových prvků mezinárodního systému. Zároveň lze podle něho vztahy obou aktérů charakterizovat jako vzájemnou závislost, je proto potřeba do budoucna více podporovat především vzájemné investiční vztahy.

Jak přitom napsal [EUobserver](#), jedním z hlavních posláních Barrosovy a Van Rompuyho cesty do Pekingu bylo přitáhnout do EU čínské peníze pro nově vytvořené unijní záchranné fondy. Čínský premiér ovšem neposkytl představitelům EU žádný konkrétní příslib, navzdory tomu, že závěrečné komuniké zdůrazňuje ochotu EU potvrdit Číně bez problémů status tržní ekonomiky, což by mělo ještě více podpořit prodej levných čínských výrobků do Evropy. Čínský premiér Wen se naproti tomu omezil pouze na poměrně obecný příslib toho, že Čína hodlá i nadále rozvíjet s EU komunikaci a kooperaci a zvýšit svoji účast při řešení evropské dluhové krize. Nekonkretizoval však jakým způsobem. Předseda Komise Barroso navíc po summitu [sdělil](#), že EU je připravena stát se po překonání finanční krize plně funkční politickou unií.

Krize podle něho podnítila další prohloubení integrace, byť (s politováním) konstatoval, že fiskální smlouvu (viz výše) nepodepsalo všech 27 členských zemí. Číňanům vzkázal, že ze zpráv, které mohou vidět v médiích, není pochyb o tom, že EU stále směřuje k progresu, lépe řečeno k fiskální unii a následně k unii politické. Krizi eura tak ve své podstatě komentoval jako dění přinášející nikoli problémy, ale naopak tyto přínosy. Protesty v některých členských státech, včetně těch řeckých, které se neobešly bez násilí, komentoval jako normální rys otevřených společností.

Čína a EU přitom na rozdíl od ekonomických otázek, v nichž je patrná značná vstřícnost především na straně EU, nemají společnou řeč v některých otázkách zahraničněpolitických. Čína jakožto stálý člen Rady bezpečnosti nesdílí pohled EU ani na situaci v Sýrii, kde Čína vetovala možný zásah OSN, ani na sankce vůči Íránu v souvislosti s jeho jaderným programem. Zatímco EU uvalila na dovoz íránské ropy embargo, čínské společnosti nadále pokračují s dovozem této ropy za výhodných podmínek.

Pokud jde o Sýrii, podle čínského premiéra je osud země záležitostí Syřanů a nikdo jiný by se do situace neměl vměšovat.

Dalším sporným bodem vzájemného dialogu je otázka lidských práv.

Podle [závěrečného komuniké](#) obě strany chtějí posílit spolupráci v této oblasti, založenou na rovnosti a vzájemném respektu, nevládní organizace ovšem kritizovaly, že to byla v podstatě jediná poznámka, kterou se komuniké o tomto tématu zmiňovalo, přičemž k „tradiční“ otázce Tibetu se nevyjadřovalo vůbec.

Další vývoj

Z výše zmíněného je patrné, že summit nepřinesl ve zcela konkrétní podobě všechny výsledky, které především zástupci EU pravděpodobně očekávali.

Přesto závěry optimisticky zdůrazňovaly jako progres i to, že se obě strany rozhodly zahájit nový dialog s cílem zlepšení kontaktů v kulturní oblasti a kontaktů mezilidských. Komisařka Neelie Kroes mající na starosti digitální agendu jakožto další důkaz progresu ve vzájemných vztazích vyzdvihla zřízení pracovní skupiny EU-Čína zabývající se problematikou kybernetiky.

VNITŘNÍ TRH

Rada se shodla s EP na regulaci derivátů

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ([KOM\(2010\)484](#))

Rada se 9. 2. 2012 [shodla](#) se zástupci EP na výsledné podobě návrhu týkajícího se regulace trhu s tzv. OTC deriváty.

Kontext

Debata o regulaci dosud neregulovaných, soukromě obchodovaných (tzv. over the counter, tedy OTC) derivátů souvisí s projednáváním tzv. finančního balíku (více v příspěvku „Komise hodlá v EU posílit finanční dohled“, [Monitoring duben/září 2009](#)) a s dluhovou krizí, resp. se snahou předcházet krizím tohoto typu do budoucna. Otázce se věnovala i schůzka G 20 v září 2009 v Pittsburghu.

Obchod s OTC deriváty představuje podle střízlivých odhadů 80–90 % obchodu se všemi deriváty (v letech 2009 a 2010 údajně nabyl objemu 425 bil. €, resp. 476 bil. €).

Výbor ECON schválil příslušnou [zprávu](#) Wenera Langena v květnu 2011 (více v příspěvku „ECON schválil svou pozici k regulaci derivátů“, [Monitoring květen 2011](#)). Rada a EP se sice v říjnu 2011 shodly na kompromisním znění návrhu (více v příspěvku „Rada se s EP dohodla na regulaci derivátů“, [Monitoring říjen 2011](#)), Rada se ale v zájmu urychlení projednávání rozhodla vyjít vstříc EP ještě více (více v příspěvku „Rada upravila svou pozici k regulaci derivátů“, [Monitoring leden 2012](#)).

Obsah

Standardizované deriváty, tj. ty splňující určitá kritéria (ne pouze OTC deriváty), by měly být obchodovány výhradně přes certifikované ústřední pro-

tistrany (central counterparties; CCP) disponující dostatečným kapitálem, a to zejm. kvůli zamezení rizika úpadku jedné ze stran transakce a potažmo kvůli zamezení rizika ohrožení trhu jako celku.

Výjimkou ve formátu 3+2+1 rok by měly v tomto ohledu disponovat především (ale *nikoliv výhradně*) subjekty zajišťující důchodové systémy členských států (např. penzijní fondy).

Pokud transakci z nějakého důvodu nejde uskutečnit přes CCP, měly by se na obě její strany vztahovat přísnější kritéria, aby transakce mohla být realizována, ale neovlivnila (negativně) trh jako celek.

O všech transakcích s OTC deriváty, ať už je realizuje kdokoli (banky, pojišťovací a penzijní společnosti nebo hedgeové fondy), by měly být během 24 hodin zpravovány registry obchodních údajů, ústřední datová centra, jež by měla uveřejňovat agregátní pozice všech derivátů, a tak nakupujícím i prodávajícím poskytnout relevantní informace o trhu.

Sporné body

Rada s EP vedla debatu především o tom, jak a kým by měly být CCP autorizovány, resp. jakou mírou by se na dohledu měly podílet členské státy, výbor dohlížitelů (který by měl zahrnovat i subjekty potenciálně ovlivněné trhem s deriváty) a/ nebo unijní ESMA (srov. čl. 13 odst. 2 návrhu).

Autorizaci by nakonec měly provádět členské státy za předpokladu, že se výbor dohlížitelů nepostaví jednomyslně proti (hlasy reprezentující v daném případě dotčený členský stát by se neměly počítat; tzv. konsenzus mínus jedna). Pokud se tak přece jen stane, postačí k definitivní „neautorizaci“ CCP dvoutřetinová většina výboru dohlížitelů. Stát, na jehož území by měla CCP vzniknout, nicméně může celou otázku řešit na úrovni ESMA, pokud tento krok podpoří stejná (dvoutřetinová) většina výboru dohlížitelů.

Na žádost EP by měla Komise celý uvedený mechanismus po 3 letech, co se bude uplatňovat, posoudit a popř. navrhnout revizi.

CCP ze třetích zemí (využívané pro transakce subjektů z EU) by měla být na území EU autorizována prostřednictvím ESMA a jedině po splnění základní podmínky, totiž že stát, z něž pochází, má zaveden analogický systém autorizace.

Další vývoj

Dosažení kompromisu přivítala *Komise* i *EP*.

Nové nařízení by se mělo uplatnit od konce roku 2012, jeho definitivní znění ovšem ještě musí přijmout ministři v Radě.

Je nicméně otázkou, jak na novou regulaci zareagují trhy mimo EU, resp. zda se transakce s deriváty v důsledku nepřesunou mimo Evropu. Rada si sice

coby součást kompromisu vyjednala možnost usilovat o dosažení obdobné regulace vně EU, ale žádné relevantní nástroje k tomu, aby toho dosáhla, nemá.

EP souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 89/666/EHS, 2005/56/ES a 2009/101/ES, pokud jde o propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků (KOM(2011)79)

Plénum EP 14. 2. 2012 poměrem 654:14:3 [odsouhlasilo](#) propojení národních obchodních rejstříků.

Kontext

Komise svůj návrh uveřejnila v únoru 2011 (více v příspěvku „Komise chce propojit obchodní rejstříky v celé EU“, *Monitoring únor 2011*). V současnosti je správa obchodních rejstříků v EU v plné kompetenci členských států, popř. jejich místních (Německo) nebo regionálních (Rakousko) autorit. EU pouze [směrnici č. 68/151](#), resp. [č. 2003/58](#) zajistila, aby je všechny členské státy od roku 2007 zpřístupnily také online. Z toho plyne, že poskytované informace jsou zpravidla v jednom jazyce, a pokud už dochází k nějaké (dobrovolné) přeshraniční kooperaci, pak je povětšinou limitovaná na určitý typ dat a/nebo generuje data pouze jednorázově (v dávkách), což v praxi znamená, že informace zastarávají. Také není vždy zajištěno, že konkrétní podnikatelský subjekt je v rámci EU za všech okolností jednoznačně identifikovatelný.

Návrh pozměňuje směrnice [č. 89/666](#), [č. 2005/56](#) a [č. 2009/101](#). Komise odhaduje, že po implementaci nové normy by měly členské státy uspořit až 69 mil. € ročně.

Výbor JURI přijal relevantní [zprávu](#) Kurta Lechnera v listopadu 2011 (více v příspěvku „JURI souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU a zahájením jednání s Radou“, *Monitoring listopad 2011*), Rada se pro vyslovila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Rada souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU“, *Monitoring prosinec 2011*).

Obsah a sporné body

Nová směrnice by měla legislativně ošetřit elektronické propojení (online verzí) obchodních rejstříků ze všech členských států EU, a to za finančního podílu EU i členských států (členské státy by měly financovat přizpůsobení svých rejstříků, EU pak správu [společné unijní platformy](#), která národní obchodní rejstříky pouze doplní, a to už z finančních prostředků, jimiž může disponovat do konce roku 2013).

Členské státy by si měly zachovat právo zpoplatňovat poskytování informací z obchodních rejstříků (pokud je uplatňují). Obecně platí, že Rada souhlasila s EP, že obchodní rejstříky členských států by neměly být „evropeizovány“ (harmonizovány). EP by nakonec měl být zapojen do přijímání technických modifikací nové normy (Rada to zprvu odmítala).

Další vývoj

Rada by měla návrh schválit už jen formálně na jednom ze svých plánovaných setkání.

EP: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady .../.../EU o systémech pojištění vkladů ([KOM\(2010\)368](#))

Plénum EP 16. 2. 2012 poměrem 506:44:21 [souhlasilo](#) s tím, aby banky v EU do 15 let ručily za vklady svých klientů až do výše 100 tis. € a vyplácely je za všech okolností do 1 týdne.

Kontext

Komise svůj legislativní návrh předložila v červenci 2010 s cílem zachovat dočasné záruky na bankovní vklady realizované v průběhu finanční krize revizí [směrnice č. 94/19](#) (tj. [směrnici č. 2009/14](#)) a učinit je trvalými. Norma původně garantovala výplatu vkladů do 20 tis. €, později 50 tis. € a nakonec 100 tis. €, v posledním případě šlo nicméně jen o dočasné „protikrizové“ opatření (navíc vždy platilo, že v EU nikdy neexistoval jeden garanční systém, ale bylo jich na 40; to by měla nová norma změnit). Podle Komise by měl „strop“ 100 tis. € stačit na to, aby bylo 100% odškodněno 95% majitelů účtů v EU. Norma by se neměla vztahovat na vklady finančních institucí a veřejných orgánů, strukturované investiční produkty a dluhopisy (více v příspěvku „Komise předložila ‚balík na posílení důvěry ve finanční služby‘“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)).

Obsah

EP formálně přijal [zprávu](#) Petera Simona. Sice podpořil, aby došlo k prodloužení lhůty o 5 let (Komise navrhovala 10 let), výplaty konkrétních vkladů (v případě potíží bank) by se ale měly realizovat namísto 7 do 5 dnů (do roku 2016 včetně do 20 dní, do 5 dní by nicméně mělo být vyplaceno min. 5 tis. €).

Zpravodaj text podpořil s tím, že členské státy získají širší manévrovací prostor, jak uvedená opatření realizovat, zejm. pokud jde o prevenci. V praxi ale budou pravidla stanovená pro všechny stejně: banky by měly udržovat rezervy min. ve výši 1,5% všech vkladů, přičemž na banky realizující riskantnější

operace by se měly na základě rozhodnutí EBA vztahovat až 2,5krát přísnější pravidla. Klienti bank by měli být o nových pravidlech informováni přinejmenším skrze výpisy z účtů.

Sporné body

Už při uveřejnění návrhu Komise se objevily odhady, kolik prostředků (fakticky od majitelů účtů např. ve formě zvýšených poplatků) budou muset banky získat navíc, aby byly schopny se přizpůsobit novým legislativním požadavkům.

Výkonný ředitel ČBA a předseda správní rady Fondu pojištění vkladů Josef Tauber tehdy konstatoval, že v ČR počítá min. se 100 mil. Kč. Organizace EACB a ESBG také upozornily, že řada bank už disponuje vlastními garančními mechanismy, což návrh nezohledňuje. Komise pouze konstatovala, že bankovní poplatky by se mohly zvýšit o 7–12 € ročně.

Obecná výtka směřuje k posílení práv spotřebitelů na úkor povinností, resp. ke „vzkazu“, že je lhostejné, jaké bance/bankám jsou prostředky svěřeny, neboť náhrady se majiteli účtu/účtů dostane fakticky vždy. Právě tak by tomu ale mělo být, alespoň podle spotřebitelské organizace BEUC.

Pozice ČR

ČR se vyjadřovala skepticky již v případě ad hoc garancí zavedených bezprostředně po vypuknutí finanční krize. Lze dovozovat, že tím méně podpoří i stávající pozici EP.

Další vývoj

Další vývoj bude výrazně záviset na negociačních schopnostech vyjednávacích týmů Rady a EP a jejich ochotě ke kompromisu.

Členské státy mají dlouhodobý problém přijmout požadavky EP, resp. Komise (zejm. ty, které se týkají výše garancí, lhůt pro vyplacení vkladů, bankovních rezerv a povahy pravidel pro riskantnější operace bank). Důkazem je i to, že EP předpokládal, že výsledná norma bude dojednána v rámci jediného čtení již v červenci 2011, nakonec je více než pravděpodobné spíše zahájení dohodovacího řízení.

Rada poprvé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ([KOM\(2011\)895](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek ([KOM\(2011\)896](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělování koncesí ([KOM\(2011\)897](#))

Rada 20. 2. 2012 poprvé [debatovala](#) o souboru návrhů, které by měly napomoci revidovat pravidla zadávání veřejných zakázek v EU.

Kontext

Podle Komise, které své návrhy uveřejnila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#)), se veřejné zakázky podílejí na HDP EU přibližně 19%/1 500 mld. € (v Úředním věstníku EU byly v roce 2009 uveřejněny celounijní tendry za více než 420 mld. €, a to je jen zlomek všech veřejných zakázek, které jsou v EU vypisovány). I proto Komise danou otázku již dříve zařadila mezi „12 projektů pro jednotný trh roku 2012“ (více v příspěvku „Single Market Act ,tlačí‘ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)). V lednu 2011 vznikla [zelená kniha](#) týkající se zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku „Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring leden 2011](#)), EP se k ní vyjádřil nezávaznou [zprávou](#) Heide Rühleové v říjnu 2011 (více v příspěvku „EP podpořil změny v systému zadávání veřejných zakázek“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2011](#)). Nové návrhy by měly pozměnit zejm. [směrnici č. 2004/17](#) a [č. 2004/18](#).

Obsah a sporné body

Debata v Radě byla prozatím jen relativně obecná, přesto bylo možné vyzorovat, že členské státy se se záměry Komise zcela neztotožňují. Diskuse se vedla primárně o návrhu KOM(2011)896, resp. o revizi směrnice č. 2004/18, a to konkrétně o potenciálním „flexibilnějším“ uplatňování nových unijních pravidel a/nebo o výjimkách pro některé konkrétní sektory ekonomiky, resp. druhy služeb. Mezi země, jež návrhy Komise více či méně rozporovaly, se zařadila krom Velké Británie, Belgie, Francie, Polska, Švédska, Německa, Litvy či Portugalska i ČR. V druhém případě (výjimky pro konkrétní druhy služeb; krom sociálních služeb, jimž by měla být výjimka přiznávána de facto automaticky) se proti návrhu Komise postavilo např. Německo, Rakousko, Francie, Belgie a Itálie.

Další vývoj

Rada hodlá politické dohody dosáhnout do konce května 2012. Komise předpokládá, že všechny předložené návrhy budou Radou a EP přijaty do konce roku 2012 a implementovány nejpozději do 30. 6. 2014.

Rada je rámcově pro zavedení systému výkaznictví podle jednotlivých zemí

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Iniciativa pro sociální podnikání. Vytvářet příznivé prostředí pro podporu sociálních podniků v rámci sociálního hospodářství a sociálních inovací (KOM(2011)682)

Rada 20. 2. 2012 [rámcově souhlasila](#) se zavedením systému výkaznictví podle jednotlivých zemí.

Kontext

Komise návrh uveřejnila coby součást balíku na „podporu podnikání a odpovědných podniků“ v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise chce, aby podnikání v EU bylo ,odpovědnější“, [Monitoring říjen 2011](#)). Balík odkazuje primárně na iniciativu „Single Market Act“ (více v příspěvku „Single Market Act ,tlačí‘ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)), v mimounijním kontextu na americký [Dodd-Frank Act](#) z července 2010.

[Sdělení](#) o sociální odpovědnosti podniků, jež balíku dává ideový „rám“, nabízí [definici pojmu](#) Corporate Social Responsibility (CSR), která je podle Komise v souladu s mezinárodně uznávanými zásadami. Od roku 2013 hodlá Komise udílet „evropskou cenu za sociální odpovědnost podniků“, celkově má být v letech 2012–2013 realizováno [11 prioritních opatření](#).

Obsah a sporné body

Zavedení systému výkaznictví podle jednotlivých zemí (country-by-country reporting; CBCR) by mělo vést ke zvýšení transparentnosti plateb společností, které působí v odvětví těžby nerostných surovin (včetně ropy a plynu) a v lesním hospodářství.

Vykazování daní, poplatků a bonusů, jež tyto společnosti vyplácejí vládám hostitelských zemí, by mělo odhalit finanční dopady působení té které společnosti v každé hostitelské zemi zvlášť (více [zde](#)). Za tím účelem Komise navrhla revidovat [směrnici č. 2004/109](#) o transparentnosti (aby se vztahovala na kótované společnosti), a směrnice o účetnictví [č. 78/660](#) a [č. 83/349](#) – tzv. pátá a sedmá směrnice o účetnictví – (aby se vztahovaly i na velké společnosti nekótované).

Proti uvedeným záměrům se postavilo zejm. Německo, Polsko a Finsko, ostatní země s nimi v zásadě souhlasily.

Výjimkou bylo (potenciální) výkaznictví nikoliv podle zemí, ale podle projektů (podobně jako v Dodd-Frank Act). To mělo výrazně menší podporu, proti se postavilo krom zmíněných 3 zemí

Rakousko, Belgie, Bulharsko, Irsko a Nizozemsko. Sporným bodem byl i objem prostředků, jež by měly společnosti vykazovat – zda by měl být stanoven jako konkrétní suma členskými státy, nebo Komisí v podobě delegovaných aktů.

Další vývoj

Rada předpokládá, že ve věci zavedení systému výkaznictví podle jednotlivých zemí dosáhne politické dohody do konce června 2012.

Rada podpořila výjimku z účetních závěrek mikropodniků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubyjekty (KOM(2009)83)

Rada 21. 2. 2012 [podpořila](#) výjimku pro mikropodniky týkající se předkládání ročních účetních závěrek.

Kontext

Komise svůj návrh na revizi [směrnice č. 78/660](#), vztahující se obecně na všechny společnosti s výjimkou např. finančních institucí, předložila v únoru 2009 s cílem snížit požadavky na velmi malé podnikatelské subjekty, jež vyvíjejí nevýznamnou nebo žádnou přeshraniční aktivitu.

Text zavádí pojem „mikropodnik“ s účetní rozvahou nejvýše 500 tis. € ročně, čistým obratem 1 mil. € ročně a/nebo nejvýše 10 zaměstnanci (splněna musí být alespoň 2 ze 3 uvedených kritérií; více v příspěvku „EP: Mikropodniky mohou získat výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring leden 2010](#)).

Plénum EP v březnu 2010 zavedení výjimky pro mikropodniky schválilo, ovšem s předpokladem, že ji musí autorizovat separátně každý členský stát (podle svých potřeb) a musí být zachována povinnost sběru a uchování dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků (více v příspěvku „EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring březen 2010](#)). Členské státy dosáhly politické dohody v květnu 2011 (více v příspěvku „Rada dosáhla politické dohody o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků“, [Monitoring květen 2011](#)), neformálního kompromisu s EP pak v listopadu 2011.

Obsah

Nová norma by měla (na žádost EP) zvýšit prahy 2 ze 3 výše uvedených kritérií mikropodniků, aby na výjimku „dosáhl“ větší počet subjektů.

Účetní rozvaha by měla činit až 350 tis. € ročně a čistý obrat až 700 tis. € ročně. Na po-

žadavku na počet zaměstnanců by se nemělo měnit nic.

Stále by mělo platit, že zavedení výjimky bude fakultativní, tj. že členské státy se budou moci rozhodnout, zda ji na svém území uplatní, nebo ne. Na druhou stranu bude muset být zachována povinnost sběru a uchování dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků.

Sporné body

Rada relevantních aktérů (zejm. ACCA) uvedené změny dlouhodobě rozporuje s argumentem, že pokud již EU hodlá umenšovat byrokratickou zátěž, měla by tak činit jinde, neboť řada dat z ročních účetních závěrek sice nebude třeba pro daňové autority, ale kupř. finanční instituce je budou kvůli poskytování úvěrů vyžadovat i nadále – a podniky je proto budou i nadále nuceny sbírat a vyhodnocovat. Komise přesto přijetí nové normy [přivítala](#).

Další vývoj

Nová norma bude v následujících týdnech uveřejněna v Úředním věstníku EU. Její implementace bude fakultativní.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Komise chce důchody „přiměřené, spolehlivé a udržitelné“

Bílá kniha. Agenda pro přiměřené, udržitelné a spolehlivé důchody (KOM(2012)55)

Komise [ústí](#) svého komisaře László Andora 16. 2. 2012 [předložila](#) coby jednu z klíčových iniciativ evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity [bílou knihu](#) o „přiměřených, spolehlivých a udržitelných důchodech“.

Kontext

Komise, ačkoliv v dané oblasti [nemá](#) žádné klíčové pravomoci, bílou knihou navázala na dřívější [ze-lenou knihu](#) (z července 2010, k níž se v následné veřejné konzultaci vyjádřilo [1 674 zainteresovaných aktérů](#); více v příspěvku „Rada se shoduje na zvýšení věku odchodu do důchodu, [Monitoring březen 2011](#)). Důchody jsou podle Komise již dnes hlavním zdrojem příjmu přibližně 25% (120 mil.) obyvatel EU, přičemž toto číslo se bude s ohledem na známé demografické tendence (delší délka dožití, nižší porodnost) zvyšovat. V roce 2008 připadali 4 lidé v produktivním věku (15–64 let) na 1 občana EU ve věku 65 a více let. Do roku 2060 tento poměr klesne na 2:1 – a veřejné výdaje na důchody vzrostou z dnešních (průměrných) 10% až na 12,5%.

Obsah

Bílá kniha cílí (v následujícím pořadí) zejm. na:

- zvýšení možností uplatnění starších pracovníků (těch, kteří dosáhli věku odchodu do důchodu), a to i za finanční podpory Evropského sociálního fondu;
- rozvoj doplňkových/soukromých důchodových schémat, a to i za využití daňových a jiných výhod;
- revizi [směrnice č. 2003/41](#) o institucích zaměstnaneckého penzijního pojištění (popř. i nařízení č. 883/2004; v ČR takové instituce neexistují);
- slučitelnost doplňkových důchodů s mobilitou po EU, mj. i prostřednictvím legislativy na ochranu důchodových práv mobilních pracovníků (Komise daný návrh poprvé neúspěšně uveřejnila v roce 2005) a evidencí důchodů napříč EU;
- zvýšení věku odchodu do důchodu u mužů i žen (ideálně na stejnou úroveň; v 13 členských státech se věk odchodu do důchodu u mužů a žen liší) a omezení možností odchodu do důchodu předčasně.

Krom uvedeného by měl pro vědce migrující po Evropě vzniknout zvláštní (celoevropský) penzijní fond. V roce 2012 by měla Komise také předložit návrh, jak zachovat právo na penzi v případě, že je (její část) garantována (krachujícím) zaměstnavatelem, a v roce 2013 pak návrh na zavedení certifikačního systému, jenž by měl motivovat spotřebitele (budoucí důchodce) k investicím do komerčních produktů (jež by jim měly zajistit dostatečný příjem v budoucnu). Zaměstnanci by nadto měli mít větší přehled o svých důchodových právech, resp. o tom, kolik kde dosud odpracovali, v ideálním případě online.

Sporné body

Bezprostředně po uveřejnění bílé knihy se proti dokumentu vyjádřili jak zástupci zaměstnanců (ETUC), tak zaměstnavatelů (UEAPME). Dle prvních v něm chybí adekvátní akcent na penze poskytované ze zdrojů státu, druzí zase varují před revizí směrnice č. 2003/41 – v obavě, že sníží atraktivitu penzijních fondů.

Další vývoj

Bílá kniha bude v nadcházejícím období předmětem debat na půdě unijních institucí i mezi zainteresovanými aktéry. Komise bude s odkazem na ni postupně uveřejňovat relevantní legislativní návrhy.

ZEMĚDĚLSTVÍ**EP schválil novou legislativu týkající se sektoru produkce mléka**

[Legislativní usnesení](#) Evropského parlamentu ze dne 15. února 2012 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o smluvní vztahy v odvětví mléka a mléčných výrobků

EP na plenárním zasedání 15. 2. 2012 schválil [legislativní usnesení](#), jehož prostřednictvím přijal [návrh nařízení](#) týkající se smluvních vztahů v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Výsledkem by mělo být zajištění výhodnější pozice producentů mléka při vyjednávání o výkupních cenách, a to prostřednictvím posílení pozice producentů organizací, které by měly při vyjednávání zemědělce zastupovat.

Nový předpis má připravit producenty mléka na plánované zrušení kvót v roce 2015.

Kontext

Úplné odstranění kvót v sektoru produkce mléka, které byly zavedeny již v 80. letech 20. století, navrhla střednědobá revize SZP zvaná Health Check z roku 2008. Podle nové legislativy přijaté v rámci této revize mělo do roku 2013 docházet k pozvolnému navyšování mléčných kvót, které by vedlo až k úplnému odstranění těchto výrobních regulací v roce 2015.

Členské státy přitom měly mít možnost poskytovat svému mléčnému sektoru až do jara 2014 limitovanou státní pomoc, která by umožnila tzv. měkké přistání a přizpůsobení se novým podmínkám ve více konkurenčním prostředí neregulované produkce. Státům bylo umožněno vyčlenit na pomoc tomuto sektoru část z tzv. národní obálky a na stabilizaci situace v odvětví měly pamatovat také nové priority programu rozvoje venkova.

Přesto již na podzim 2009 došlo v odvětví ke krizové situaci, když navýšení kvót i perspektiva jejich budoucího zrušení přispěly ke snížení výkupních cen mléka. Zástupci některých členských států náležejících k velkým producentům mléka a mléčných výrobků (Francie či Německo) začali volat po novém regulativním systému, který by kvótní systém nahradil a stabilizoval situaci v odvětví. EK za tím účelem ustavila speciální [expertní skupinu pro mléko](#) a vedle povolení členským státům, aby svým producentům vyplátily jednorázovou státní pomoc, navrhla také zavedení formalizovaných smluv mezi producenty mléka a jeho nákupci či zpracovateli.

Od konce roku 2009 se situace v sektoru postupně zlepšovala, byť nerovnoměrným způsobem, bylo však hledáno dlouhodobější řešení, které by současně mohlo producenty připravit na situaci po roce 2015.

Do EP se projednávání návrhu týkajícího se regulačního rámce, který by měl do budoucna pomoci stabilizovat situaci v sektoru produkce mléka, posílit pozici výrobců a předcházet opakování podobných krizových situací, jaká nastala v letech 2009–2010, dostalo v průběhu roku 2011. AGRI v červnu 2011 přijal návrh [zprávy](#) Jamese Nicholsona, která se týkala právě uzavírání kontraktů mezi výrobcí a zpracovateli, jež by se týkaly především výkupní ceny surového mléka a dalších inovací (více v příspěvku „AGRI hlasoval o novém stabilizačním mechanismu pro sektor produkce mléka“, [Monitoring červen 2011](#)).

Obsah

Nová legislativa posiluje především pozici producentůských organizací ve vyjednávání se zpracovateli.

Objem syrového mléka, který má být předmětem těchto jednání a kontraktů, a tímto vlastně vyňat z volného obchodování na trhu, by neměl podle nové legislativy přesáhnout 3,5 % celkové produkce v EU. V rámci jednotlivého členského státu přitom podíl této produkce nesmí přesáhnout 33 % z celkového objemu národní produkce mléka a ve státech, které jsou malými producenty (do 500 tis. t mléka ročně, což se netýká ČR), nesmí překročit 45 % z celkového objemu produkce.

Důvodem, že se tato opatření mají týkat poměrně malého podílu celkové produkce mléka v EU, je snaha zachovat fungování základních principů hospodářské soutěže. Je též zjevné, že opatření je namířeno k řešení problémů v sektoru v rámci konkrétních zemí.

Členské státy se budou moci rozhodnout, zda smlouvy o dodávkách mezi producenty (a zároveň chovateli dobytka) a nákupčími či zpracovateli uloží na svém území jako povinnost.

Pokud ano, musí být tyto smlouvy uzavřeny ještě před uskutečněním vlastních dodávek, musí přitom obsahovat cenu, lhůty splatnosti, podrobnosti o odběru ap., jako tomu bývá u dlouhodobých kontraktů v případě jiných surovin a odvětví. Členské státy mohou také samy stanovit minimální dobu platnosti těchto smluv (a usnesení EP to členskými státy důrazně doporučilo), podle nového nařízení by však neměla být kratší než půl roku.

Součástí nového nařízení jsou také ustanovení týkající se výrobců sýrů, ale pouze těch, které jsou nositeli chráněného označení původu

(PDO) či chráněného zeměpisného označení (PGI), což se nevztahuje na žádný z českých produktů (olomoucké syrečky získaly označení tradiční speciality, TSG). Členské státy mají podle těchto nových ustanovení možnost v případě krizové situace na trzích s těmito výrobky možnost zavést řízení nabídky.

Řízení nabídky však nesmí vést ke zhoršení soutěžního prostředí či poškodit malé producenty sýrů. Opatření k řízení nabídky navíc musí mít podporu minimálně 2/3 zemědělců podílejících se minimálně 2/3 na dodávkách mléka určeného k výrobě těchto sýrů.

Další vývoj

Situace na trzích s mlékem a mléčnými produkty v letech 2009–2010 ukázala, že pro producenty v některých oblastech je nesmírně těžké vyrovnat se s postupným ukončováním po desítky let trvajících regulativních opatření.

Nové legislativní řešení poskytující v určité omezené míře regulaci a „jistotu“ ve vztahu nabídky a poptávky prostřednictvím dlouhodobých kontraktů či možnosti řízení nabídky v oblasti produkce některých sýrů, při zachování jinak fungujících tržních principů v odvětví, má působit jakožto určitá mírnější náhrada někdejšího regulativního systému kvót.

Nové nařízení musí před vstupem v platnost ještě schválit Rada, půjde však pouze o formalitu vzhledem k tomu, že legislativa již byla v Radě projednávána a Rada se s EP rámcově dohodla na její podobě. Po vstupu v platnost má nařízení platit až do konce června 2020.

Nová legislativní opatření se prozatím žádným speciálním způsobem nedotýkají tzv. znevýhodněných oblastí (LFA), jichž se po částečném uvolňování regulací v sektoru mléka krizové situace též výrazněji dotkly.

EP proto požádal Komisi o vypracování 2 hodnotících zpráv věnovaných situaci zemědělců v těchto oblastech. Jedna má být hotova do července 2014 a druhá, která má mapovat jejich situaci v dlouhodobém horizontu, do konce roku 2018.

Komise zveřejnila sdělení týkající se Evropských inovačních partnerství v oblasti zemědělství a surovin

Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on the European Innovation Partnership ‚Agricultural Productivity and Sustainability‘ ([COM\(2012\)79](#))

Komise 29. 2. 2012 uveřejnila [sdělení](#) o evropském inovačním partnerství s podtitulem „Zemědělská produktivita a udržitelnost“.

Jedná se o součást souboru iniciativ, které se týkají 3 klíčových oblastí, jež Komise považuje za rozhodující pro hospodářský růst a zaměstnanost. Těmito oblastmi jsou dodávky surovin, udržitelné zemědělství a aktivní a zdravé stárnutí.

EK proto zahájila 2 nová evropská inovační partnerství týkající se surovin a udržitelnosti a produktivity zemědělství a schválila 4letý akční plán pro evropské inovační partnerství týkající se „aktivního a zdravého stárnutí“.

Kontext

[Podle Komise](#) tyto oblasti potřebují především sladění inovací ve veřejném i soukromém sektoru, aby bylo dosaženo zlepšení kvality života v těchto oblastech a aby EU dosáhla vedoucího postavení v celosvětovém měřítku. Akční plán pro evropské inovační partnerství týkající se aktivního a zdravého stárnutí je pilotní projekt, který byl zahájen již v únoru 2011. V listopadu 2011 byl předložen [strategický prováděcí plán](#), který vymezil pro veřejné orgány, podniky a občanskou společnost prioritní oblasti a konkrétní opatření, pokud jde o problematiku zdravého stárnutí.

Další dvě oblasti, inovační partnerství, které má překonat nedostatek surovin v Evropě, a partnerství pro zemědělství mají představovat krok k naplnění koncepcí, jež předvíдалa už inovační iniciativa obsažená v rámci strategie Evropa 2020.

Evropská inovační partnerství mají sdružovat aktéry z veřejného i soukromého života z různých členských zemí a odvětví s cílem urychlit zavádění inovací, které jsou výsledkem výzkumu a vývoje. Každé partnerství vede řídicí skupina, jíž předsedá jeden nebo více evropských komisařů zodpovědných za určitou oblast nebo oblasti politiky, dále se na nich podílejí zástupci členských států (ministři), poslanci, vedoucí představitelé průmyslu, výzkumníci, zapojit se má i občanská společnost a další.

Evropská inovační partnerství mají určovat, co je třeba udělat v oblastech rozvoje technologií až např. po stimulaci poptávky, přičemž tato opatření by se měla týkat veřejného i soukromého sektoru. Cílem je odstranit problémy, které brání vzniku inovací v příslušných oblastech, případně zpomalují jejich uvádění na trh. Cílem má být tedy především boj s nedostatečnými investicemi, zastaralými normami, ale také s neexistencí některých norem, nedostatečným propojením trhů atd.

Návrh na zřízení [evropského inovačního partnerství pro suroviny](#) si klade za cíl podpořit inovace v oblasti průzkumu, těžby a zpracování surovin s cílem zvýšit vlastní produkci v Evropě. Počítá se např. s tím, že nové technologie by

měly umožnit těžbu v hlubších a hůře dosažitelných oblastech a v obtížnějších podmínkách. Plány pro oblast surovin však kladou důraz také na vývoj alternativních zdrojů, zlepšení recyklace elektronického a jiného odpadu ap.

Mezi inovativní produkty, kterým chce iniciativa věnovat pozornost, patří např. fotovoltaické tenké vrstvy, energeticky účinné osvětlení, elektromobily, nové druhy vyspělých letadel pro osobní přepravu, infračervená optika, skleněná vlákna atd.

Obsah

Podle předsedy Komise Josého Manuela Barrosa má být posláním inovačních partnerství nastartovat EU znovu směrem k hospodářskému růstu a vytváření nových pracovních míst, což je v současné situaci některých členských zemí cíl ambiciózní.

Pokud jde o inovační partnerství v oblasti zemědělství, zde se hovoří především o potřebě zajištění potravin v následujících desetiletích v celosvětovém měřítku.

Sdělení se totiž odvolává na odhady FAO hovořící o tom, že do roku 2050 se zvýší poptávka po potravinách celosvětově o 70 %. Má ji doprovázet prudký nárůst poptávky po krmivu, biomase a biologickém materiálu. Současně je ovšem pozorováno zpomalení růstu produktivity, a to do značné míry i v důsledku snížení investic do zemědělského výzkumu, zvyšuje se tlak na životní prostředí a na přírodní zdroje. Sdělení upozorňuje také na problém zhoršující se kvality půdy (znečištění dusičnany), úbytek biologické rozmanitosti (jako např. polního ptactva o 20–25 % za posledních 20 let ap.).

Největším úkolem pro SZP v budoucnu by tak mělo být vyrábět více udržitelným způsobem. Pro inovační partnerství v oblasti zemědělství byly proto vymezeny 2 hlavní cíle: podpora produktivity a účinnosti různých odvětví zemědělství (obrácení trendu snižování růstu produktivity do roku 2020) a udržitelnost zemědělství (především zajištění funkčnosti půdy na udržitelné úrovni do roku 2020).

Za tímto účelem sdělení vyzývá k úzké spolupráci mezi výzkumníky, zemědělci a ostatními subjekty, aby docházelo k rychlejšímu přenosu technologií z vědy do zemědělské praxe a zajištění spolehlivější zpětné vazby.

Cílem evropského inovačního partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ má být tedy větší sblížení mezi zemědělstvím, biohospodářstvím, vědou a ostatními oblastmi na úrovni EU, členských států i regionů.

EIP má zajišťovat především výměnu informací a zlepšit komunikaci mezi klíčovými aktéry,

podporovány mají být tedy takové nástroje, jako je pořádání seminářů, vytváření informačních databází ap. Pro uskutečňování jednotlivých projektů mají být ustaveny operační skupiny složené ze zainteresovaných aktérů (zemědělci, vědci, zemědělské poradci, podnikatelé atd.).

Na podporu inovací má být kladen větší důraz také v rámci politiky rozvoje venkova a také politiky EU zaměřené na podporu výzkumu a inovací, což se týká také finančních nástrojů. V rámci politiky rozvoje venkova pro období 2014–2020 proto EK navrhla vytvoření 2 sítí, Evropské sítě pro rozvoj venkova a Evropské evaluační sítě, které mají mít koordinační a zastřešující úlohu.

EK zdůrazňuje, že její úloha je právě v koordinaci a určité podpoře, nikoli v direktivním určování struktury příslušných operačních skupin.

Další vývoj

Podle EK by každé ze 3 inovačních partnerství mělo svých ambiciózních cílů dosáhnout do roku 2020, první výsledky se očekávají během 1–3 let. Na následujícím zasedání Evropské rady v březnu 2012 by představitelé členských států a vlád měli mimo jiné potvrdit centrální úlohu výzkumu a inovací v procesu evropského hospodářského oživení.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Rada si není jista přísnou směrnicí o energetické účinnosti

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES ([KOM\(2011\)370](#))

Rada 14. 2. 2012 jednala o [návrhu](#) směrnice o energetické účinnosti. Členské státy podporují cíl zvýšení energetické účinnosti (v EU jako celku) o 20% do roku 2020, diametrálně se ale rozcházejí v tom, jak to provést.

Kontext

Komise návrh předložila v červnu 2011 s tím, že dosavadní 9% výsledek EU v otázce zvyšování energetické účinnosti je tristní, předpokládajíc, že samotné přijetí směrnice má potenciál změnit reálný stav v jednotlivých členských státech (více v příspěvku „Komise předložila novou směrnici o energetické účinnosti. Má být přísnější“, [Monitoring červen 2011](#)). Výsledná norma by měla být snáze vymahatelná než její „předchůdkyně“, [směrnice č. 2004/8 a č. 2006/32](#), a současně by měla být v souladu jak

s obecnou strategií EU [Evropa 2020](#), tak i s novým [akčním plánem pro energetickou účinnost](#) (více v příspěvku „Komise zveřejnila akční plán pro energetickou účinnost“, [Monitoring březen 2011](#)). Spotřeba energie v EU by se měla oproti referenčnímu roku 1990 snížit o 368 Mtoe (do roku 2020, čímž by měl být naplněn dlouhodobý záměr EU snížit spotřebu energie v Unii jako celku o 20%).

Výbor ENVI Komise v jejím záměru bezvýhradně podporuje, resp. v mnoha ohledech požaduje ještě přísnější normu, než Komise původně navrhla (více v příspěvku „ENVI podporuje přísnou směrnici o energetické účinnosti“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Obsah a sporné body

Rada se pře zejm. o způsob, jakým dosahovat energetické účinnosti (čl. 3 návrhu) – zda vycházet z energetického potenciálu použitých zdrojů (což podporuje Komise), z dosavadní finální spotřeby energií (dle [směrnice č. 2006/32](#)), popř. zda uvedené nerelativizovat faktory typu (změny) růstu HDP či zohledněním skutečnosti, že různé sektory ekonomiky mají různé energetické nároky (což podporují zejm. zaměstnavatelé např. sektory – BusinessEurope, Eurochambres). Členské státy se obávají, že nová směrnice bude pro ně (a subjekty, které na jejich území působí) znamenat nezanedbatelné náklady. Proto uvažují i o změně referenčního roku (namísto roku 1990 by se pro výpočet 20% úspor energií použil rok jiný).

Předmětem sporů je také čl. 6 návrhu, resp. otázka, zda mezi úspory podle nové směrnice nezapočítávat také ty, jež byly zrealizovány 2 roky před vstupem normy v platnost, a čl. 10 týkající se kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění (např. Francie, Španělsko a Portugalsko z něj údajně požadují výjimku).

Na druhou stranu je Rada (byť s výjimkou řady nových členských států) nakloněna požadavku, aby veřejné orgány byly povinny renovovat každý rok alespoň 3% plochy budov, jež využívají (čl. 4 návrhu), a tím snižovat spotřebu energie, pakliže půjde o prostory ve vlastnictví centrálních vlád (tuto variantu navrholo v prosinci 2011 již polské předsednictví).

Nové členské státy jsou s to na uvedené přistoupit pouze za předpokladu, že budou mít na požadované akce dostatek prostředků. Proto požadují adekvátní reinterpretaci, popř. úpravu [rozhodnutí č. 406/2009](#) „o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020“.

Pozice ČR

Za ČR se k návrhu již před časem vyjádřil Svaz průmyslu a dopravy, který je k němu spíše skeptický. Obává se snížení konkurenceschopnosti podniků, zvýšení transakčních nákladů a zbytečné byrokracie.

Další vývoj

Plénum EP by mělo o návrhu hlasovat v červnu 2012 (původně se hovořilo již o dubnu 2012), pakliže mezitím bude s Radou neformálně dojednan kompromis. Výbor ITRE [zprávu](#) Clauda Turmese, k níž bylo předloženo 1 810 pozměňovacích návrhů, [přijal](#) 28. 2. 2012 poměrem 51:6:3.

Text podporuje přijetí závazných národních cílů nejen do roku 2020, ale do roku i 2030 (do června 2014) výměnou za některé ústupky v jiných, podle ITRE patrně méně významných otázkách (např. původní požadavek Komise renovovat s ohledem na úspory energií každý rok alespoň 3% plochy veřejných budov s výměrou nad 250 m² by se měl podle ITRE počínaje lednem 2014 snížit na 2,5%; v současnosti, podle platné směrnice č. 2006/32 dosahuje 1,5%). Na druhou stranu energetické společnosti by měly dosahovat „kumulativních ročních úspor v ko-

nečné energetické spotřebě (svých zákazníků – pozn. aut.) ve výši nejméně 1,5 %“ (sic!). Dané úspory by se měly počítat z prodejů těchto společností za poslední 3 roky. Nadto by měly všechny velké podniky (tj. ne malé a střední) počínaje rokem 2014 každé 4 roky podstupovat energetické audity. Spotřebitelé by pak měli mít možnost konzultovat své energetické potřeby prostřednictvím jednotného kontaktního místa (zřízeného členskými státy). Účty za elektřinu by měly být v celé EU zasílány každý měsíc, za plyn každé 2 měsíce. Na financování energetických úspor by se krom členských států měla podílet i EU, mj. skrze tzv. strukturální fondy, EIB ap. a pokuty vybrané za neimplementaci/nesprávnou implementaci nové směrnice. V případě potřeby by měla být Komise údajně také oprávněna ad hoc zasahovat do systému obchodování s emisními povolenkami (např. stahováním jejich části z trhu, aby tak uměle navýšila jejich cenu, a tedy motivovala dotčené k větším úsporám; srov. čl. 19 návrhu).

Nejpozoruhodnější posun zaznamenali lidovci v EP – původně přísnou normu spíše odmítali, nyní (za podpory zelených) tvrdí opak.

■ Pokud bude nová směrnice Radou a EP přijata, měla by se uplatnit od roku 2014.

VE ZKRATCE...

Má být produkce a spotřeba udržitelnější (a unijní legislativa přísnější)?

Komise 1. 2. 2012 [informovala](#), že s odkazem na [Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje](#) ze září 2011 zahájila [veřejnou konzultaci](#) týkající se revize „politiky spotřeby EU a politiku produkce EU“. Komise tvrdí, že „do roku 2050 má celosvětová populace dosáhnout 9 miliard lidí a podle předpovědí se má celosvětově o 70% zvýšit poptávka po potravinách, krmivech a vláknech“. Komisi zajímá názor zainteresovaných aktérů na (1) politiky týkající se designu produktů, recyklace a hospodaření s odpady; (2) ekologické zadávání veřejných zakázek; (3) opatření ke zlepšení environmentální výkonnosti; (4) opatření ke zlepšení environmentálního profilu organizací. To vše s potenciálním zpřísněním dosavadní legislativy na úrovni EU. Konzultace potrvá do 3. 4. 2012.

EP: „Eseróčka“ by měla moci migrovat po EU

Plénum EP 2. 2. 2012 přijetím nelegislativní [zprávy](#) Evelyn Regner [vyzvalo](#) Komisi, aby předložila návrh umožňující společně s ručením omezeným migrovat v rámci EU za předpokladu, že o migraci budou zpraveni (prostřednictvím konzultace) zaměstnanci, pro budou společníci a cílem migrace nebude obcházení daňových a/nebo sociálních norem. Příslušný členský stát by měl před transferem společnosti vystavit osvědčení potvrzující, že společnost, která na jeho území dosud působila, splnila všechny administrativní požadavky, a migrace je tedy možná. Komise předložení návrhu, revidujícího zejm. [směrnici č. 2005/56](#) (srov. také rozsudek Soudního dvora ve věci [C-210/06](#)), zvažovala již v prosinci 2007, po vypracování hodnocení dopadu nové legislativy se ale nakonec rozhodla jej – navzdory rezolucím EP z července 2006, října 2007 a března 2009 – neuveřejnit.

Komise chce lépe monitorovat udělování státní pomoci

Komisař Joaquín Almunia 2. 2. 2012 na konferenci European Competition Forum [prohlásil](#), že Komise do léta 2012 předloží sdělení týkající se přísnějšího monitorování udělování státní pomoci a do konce roku 2012 patrně i příslušné legislativní návrhy

snižující počet stávajících [37 zásad](#) (guidelines) na nutné minimum. Prioritou by podle komisaře měl být výzkum a vývoj a podpora „zelené ekonomiky“, malých a středních podniků a/nebo „slabších sektorů“. Změn by měla doznat i pravidla týkající se záchran/restrukturalizace nefinančních společností. Obecně hodlá Komise zpřísnit dohled nad významnou státní pomocí a naopak byrokraticky zmenšit dohled nad pomocí, která nemá potenciál ovlivňovat vnitřní trh EU.

EP (nejen) proti chuligánům a doping

Plénum EP 2. 2. 2012 [přijalo](#) poměrem 550:73:7 nelegislativní [zprávu](#) Santiaga Fisase Aixelly o „evropském rozměru v oblasti sportu“. Text cílí mj. na přísné tresty za fotbalové chuligánství (měl by např. vzniknout celoevropský registr osob vykázaných z fotbalových ochozů), doping (měl by být kriminalizován obdobně jako prodej drog) či ovlivňování výsledků sportovních utkání. Zpráva vyšla z čl. 165 Smlouvy o fungování EU. Poslanci krom uvedeného požadují, aby EU „identifikovala a odstranila všechny překážky potenciálně bránící dívkám a ženám ve sportování“, aby byla regulována profese hráčských agentů či aby národní orgány zajišťovaly špičkovým sportovcům „odpovídající školní vzdělání“. Většina poslanců EP také podporuje, aby se sportovní svazy dobrovolně rozhodly, zda při velkých mezinárodních sportovních událostech budou mít jejich sportovci na dresech krom národní vlajky i vlajku EU (která nicméně není oficiálním symbolem EU podle primárního práva – pozn. aut.).

EP je pro vznik systému kolektivního odškodnění

Plénum EP 2. 2. 2012 [přijalo zprávu](#) Klaus-Heinera Lehneho stavící se za vznik systému kolektivního odškodnění v EU – primárně, ale nikoliv výlučně spotřebitelů a s pojistkami, které zajistí, že jej nebude zneužíváno (jak tvrdí zpravodaj) jako např. v USA. Zpráva vznikla z vlastní iniciativy EP k podpoře Komise, která daný záměr (na meritorní doplnění zejm. [nařízení č. 2006/2004](#) a [směrnice č. 2009/22](#)) začlenila do svého [pracovního programu na rok 2012](#). Komise by podle EP měla předložit zevrubné hodnocení dopadu (impact assessment) objasňující,

proč je unijní legislativy třeba. V současnosti existují systémy kolektivního odškodnění jen v 15 členských státech EU. Spotřebitelská organizace BEUC unijní řešení podporuje.

Devět států je pro zavedení daně z finančních transakcí

Ministři financí Francie, Německa, Rakouska, Belgie, Finska, Řecka, Španělska a Portugalska a premiér Itálie vyzvali 7. 2. 2012 dánské předsednictví k tomu, aby na úrovni EU co nejrychleji prosadilo návrh na zavedení daně z finančních transakcí. Komise [text](#) předložila v září 2011 (více v příspěvku „Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí“, [Monitoring září 2011](#)). Pokud se tak nestane ve formátu všech 27 členských států (což je pravděpodobné, protože proti je krom Velké Británie, Irsko, Nizozemska či Švédska také ČR), navrhuje uvedené země zavedení této daně prostřednictvím mechanismu tzv. posílené spolupráce (obdobně se jedná i o tzv. evropském patentu, jehož se neúčastní Španělsko; více v příspěvku „K jednotnému evropskému patentu už údajně zbývá jen krůček“, [Monitoring prosinec 2011](#)). Dánské předsednictví nepatří mezi bezvýhradné zastánce daně z finančních transakcí, proto lze očekávat, že bude negociace o jejím zavedení spíše tlumit. Opačné tendence ovšem existují krom Francie, která je připravena zavést daň z finančních transakcí i jen na svém území (a do roku 2013 s Německem harmonizovat daň z příjmů právnických osob snížením sazby a rozšířením daňového základu), také v EP. Socialisté 6. 2. 2012 dokonce [uveřejnili studii](#), z níž vyplývá, že HDP by v důsledku zavedení daně z finančních transakcí nemělo klesnout o 0,53 %, jak v návrhu předpokládá Komise, ale nejvýše o 0,1 %. Podle studie lze spíše čekat nárůst HDP o 0,25 % a důraz na dlouhodobé investice namísto krátkodobých spekulací, tedy za předpokladu, že výsledná legislativa náležitě ošetří problém relokace subjektů, jichž by se daň dotkla, mimo EU (jednou z variant je zavedení analogie britské stamp tax, jež je splatná při nákupu nemovitosti fyzickou nebo právnickou osobou pocházející z Velké Británie či kterékoli jiné země). Všechny uvedené prvky obsahuje i [návrh zprávy](#) Anny Podimata, o níž, resp. 12 pozměňovacích návrzích, výbor ECON [vedl debatu](#) 29. 2. 2012 (hlasovat by o ní měl v dubnu 2012, plénum pak v červnu 2012, EP jako instituce je však v celé věci pouze konzultován).

Komise vyzývá ke zjednodušení finanční perspektivy

Komise 8. 2. 2012 vydala [sdělení](#) s názvem „Zjednodušující agenda pro finanční perspektivu

2014–2020“. EK publikovala [návrhy](#) nové 7leté finanční perspektivy v červnu 2011. Během roku 2011 v souvislosti s návrhem nové FP vzniklo téměř 60 dalších nových legislativních návrhů, které mají zjednodušit opatření pro čerpání finančních prostředků v jednotlivých oblastech. Únorové sdělení navazuje na veřejné konzultace a na výzvy členských států a institucí EU k tomu, aby v souvislosti s novou finanční perspektivou došlo především ke zmírnění administrativní zátěže pro žadatele o dotace z rozpočtu EU a aby se zrychlil proces vyplácení evropských dotací. Sdělení shrnuje tato zjednodušující opatření; mají se nést v duchu racionalizace jednotlivých programů, redukce jejich počtu, vyjasnění pravidel, cílů i indikátorů pro čerpání prostředků. Zjednodušeny mají být také nástroje rozhodování o jednotlivých projektech, implementační mechanismy a procedury, formy grantů, posíleno má být používání internetu a nástrojů e-governmentu. Sdělení dále vyzývá k zefektivnění kontrol a jako prioritu nejvyšší důležitosti zdůrazňuje co nejrychlejší dosažení shody mezi EP a Radou o samotné podobě nové finanční perspektivy.

Komise chce, aby vznikaly evropské nadace

Komise 8. 2. 2012 [předložila](#) na základě čl. 352 Smlouvy o fungování EU (tzv. klauzule flexibility) [návrh](#) statutu evropské nadace (Fundatio Europaea; FE). Cílem je zajistit, aby nadace sledující obecně prospěšné cíle (v EU je jich [údajně](#) 110 tis. a disponují až 1 bil. €) nebyly nuceny (zbytečně) vynakládat prostředky (až 100 mil. € ročně) na právní poradenství a plnění právních a správních požadavků stanovených předpisy členských států, pakliže se rozhodnou působit v jiné než domovské zemi EU. Pro stávající nadace působící v jednom členském státě by nová norma neměla měnit nic. Stejně tak by měly zůstat nedotčeny i politické nadace (nadace s politickými cíli, jež na úrovni EU upravuje [nařízení č. 2004/2003](#)), resp. soukromé nadace. FE by měly disponovat základním kapitálem ve výši min. 25 tis. €, krom toho by měly např. prokázat svůj veřejně prospěšný účel a přeshraniční rozměr (působení alespoň ve 2 členských státech). FE (včetně darů těmto nadacím) by měly podle Komise podléhat stejnému daňovému režimu jako nadace tuzemské. O návrhu bude rozhodovat jednomyslně Rada po konzultaci EP. Ten vznik FE již několikrát podpořil, neomezoval se ale jen na ně; požadoval např. i vznik statutu evropské družstevní společnosti či evropského sdružení (Komise EP v průběhu posledních 20 let vyslyšela, ale dosud vzniklo jen [nařízení č. 1435/2003](#)).

Komise: Nejdůležitější kroky, než se změní směrnice o zdravotních prostředcích

Komise 9. 2. 2012 [uveřejnila](#) seznam kroků, jež by měly podstoupit členské státy v mezidobí, než bude přijata revize [směrnice č. 93/42](#) (příslušný návrh by měla Komise uveřejnit nejspíše v březnu 2012). Komise vyzývá členské státy zejm. k výraznému zpřísnění kontrol pohybu zdravotních prostředků po EU, a to všemi oprávněnými (národními i unijními) subjekty. V případě jakýchkoli obtíží s certifikovanými zdravotnickými prostředky by o nich měli zdravotníci (kvůli ochraně pacientů) referovat. Komise také hodlá podpořit systémy členských států vedoucí k zavedení unikátních identifikátorů zdravotnických prostředků uvedených na trh (kvůli jejich „vystopovatelnosti“). Komise svými kroky reagovala na kauzu silikonových prsních implantátů francouzské společnosti PIP (Poly Implant Prothese) z března 2010. Ty údajně řadě žen způsobily rakovinu, neboť byly vyrobeny z běžného průmyslového silikonu a nebyly dostatečně odolné (např. proti proražení).

Dalli: „Spotřebitelská agenda“ spatří světlo světa na jaře 2012

Komisař John Dalli před výborem IMCO 9. 2. 2012 oznámil, že Komise během jara 2012 připraví tzv. spotřebitelskou agendu (consumer agenda; odlišná od [návrhu](#) nařízení, které má zavést program Spotřebitelé na období 2014–2020). Spotřebitelská agenda, nejpravděpodobněji materiál obsahující legislativní i nelegislativní iniciativy, by se měla týkat otázek (1) bezpečnosti (zboží a služeb), (2) informování spotřebitelů, (3) dodržování jejich práv a (4) dohledu nad implementací stávající legislativy. Nadto se uvažuje o revizi [směrnice č. 2001/95](#).

Komise znovu zrevidovala své návrhy týkající se léků na předpis

Komise 10. 2. 2012 [znovu zrevidovala](#) své návrhy týkající se léků na předpis a farmakovigilance. Naposledy tak učinila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise zrevidovala své návrhy týkající se léků na předpis“, [Monitoring říjen 2011](#)). Tentokrát nicméně nedoznal změny obsah návrhů, pouze jejich forma, jak informoval odpovědný komisař John Dalli. V praxi to znamená, že narostl jejich počet ze 2 na 4. Návrhy jsou vedeny pod následujícími čísly: [KOM\(2012\)48](#), [KOM\(2012\)49](#), [KOM\(2012\)51](#) a [KOM\(2012\)52](#). Cílem je, aby Rada a EP návrhy, mající doplnit dosud nekompletní tzv. farmaceutický balík z prosince 2008, schválily co nejdříve. Proto toto „stylistické cvičení“ (technical exercise). Z farmaceutického balíku byly zatím schváleny 3 normy: [nařízení č. 1235/2010](#), [směrnice č. 2010/84](#) a [směrnice č. 2011/62](#).

Rada: Čisticí prostředky pro domácnosti už jen bez fosfátů

Rada 10. 2. 2012 [podpořila](#) (podobně jako EP v prosinci 2011) revizi [nařízení č. 648/2004](#) o detergentech, tedy „látkách nebo přípravcích obsahujících mýdla nebo jiné povrchově aktivní látky určené pro práci a čisticí procesy“. Podporu získalo zejm. další omezení používání fosfátů, což Komise ve svém [původním návrhu](#) nepředpokládala. Počínaje 30. 6. 2013 by standardní dávka pracího prášku neměla obsahovat více než 0,5 g fosfátů, počínaje rokem 2017 by se mělo snížit také množství fosfátu v prostředcích do myček na nádobí – na 0,3 g/dávka (srov. Příloha VII, Sekce B návrhu). Nová norma by se měla týkat výhradně detergentů používaných v domácnostech, resp. pro osobní potřebu.

EP podpořil levnější přeshraniční platby od 1. 2. 2014

EP 14. 2. 2012 poměrem 635:17:31 [podpořil](#) (v podobě [zprávy](#) Sari Essayah) [kompromis](#) ve věci stanovení lhůty, po jejímž uplynutí (1. 2. 2014) by mělo být v eurozóně možné bezhotovostně nakládat s úvěrovými i debetními prostředky v rámci systému SEPA, tedy obdobně (levně) jako při vnitrostátním bankovním styku (států nespádajících do eurozóny by se mělo dané opatření začít týkat o 2 roky později). Rada kompromis [přijala](#) 28. 2. 2012. Úspory, z nichž by měli profitovat spotřebitelé i business, by měly [údajně](#) dosáhnout 123 mld. € během 6 let. Kompromis revidující nařízení o SEPA ([č. 924/2009](#)) dojednali zástupci EP a Rady neformálně již v prosinci 2011.

Domenici: Ratingové agentury nesmějí hodnotit země, které o to nestojí

Zpravodaj návrhu, jenž má znovu regulovat působení ratingové agentury v EU (více v příspěvku „Komise hodlá znovu regulovat ratingové agentury“, [Monitoring listopad 2011](#)), Leonardo Domenici 15. 2. 2012 představil svou [zprávu](#), 29. 2. 2012 se o ní na půdě výboru ECON [uskutečnila](#) debata. Klíčovým bodem zprávy je – lapidárně řečeno – požadavek, aby ratingové agentury nebyly oprávněny hodnotit země, které o to nestojí. Komisař Michel Barnier tento záměr dlouhodobě podporuje, do příslušného návrhu jej ale nevčlenil. Lze očekávat, že zpráva Leonarda Domeniciho vzbudí kontroverze: zpravodaj mj. navrhuje i to, aby unijní ESMA mohl vydávat ratingy ratingových agentur (sic!). ECON by o zprávě měl hlasovat 21. 5. 2012, plénum EP v červenci 2012.

EP schválil pokračování potravinové pomoci pro chudé v EU

EP 15. 2. 2012 na základě [usnesení](#) a po dohodě s Radou schválil „záchranný plán“, který má umožnit po dobu 2 následujících let pokračovat s programem potravinové pomoci pro nejpotřebnější občany v EU. Program by mělo využívat cca 18 mil. občanů z 20 členských států EU a měl by pokračovat do konce roku 2013 s rozpočtem až 500 mil. € ročně. Zpravodajem návrhu nařízení byl polský poslanec výboru AGRI Czesław Adam Siekierski, [podle kterého](#) je pokračování dosavadního programu nutné vzhledem k současné hospodářské krizi i kruté zimě. Jedná se o systém zavedený již na konci 80. let v rámci SZP. Původně bezplatné potraviny pocházely z intervenčních zásob. Vzhledem k jejich snižování v souvislosti s reformami SZP i s vývojem na světových trzích s některými komoditami začal být systém více závislý na nákupu potravin na zemědělských trzích a začalo se uvažovat o jeho zrušení. Odpůrci zrušení programu ovšem argumentovali tím, že vlivem celosvětové hospodářské krize také v EU narostl počet občanů v nouzi. V dubnu 2011 ESD rozhodl, že program může využívat pouze potraviny z intervenčních zásob, což by znamenalo pokles rozpočtu programu na 133 mil. € v roce 2012, oproti 500 mil. € v roce 2011. EP proto v [usnesení](#) z července 2011 vyzval k nalezení přechodného řešení s cílem program udržet. Až do listopadu 2011 konečné rozhodnutí blokovaly některé členské státy v Radě, pochybnosti zejm. o právním základu návrhu měla i ČR.

EP podporuje eurobondy

Plénum EP 15. 12. 2012 poměrem 515:125:52 [přijalo](#) nelegislativní [text](#), jenž podporuje zavedení tzv. eurobondů v EU – coby řešení stávající dluhové krize ve středně- a dlouhodobém horizontu. Předpokládá ale, že Komise, která s danou iniciativou ([zelenou knihou](#)) v listopadu 2011 přišla (více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy, [Monitoring listopad 2011](#)), objasní, jak eliminovat tzv. morální hazard, jak sdružit pod hlavičkou jedné dluhopisů země s nejlepším ratingem a ty, jimž byl již snížen, jak posilovat konkurenceschopnost a jak (především) postupně snižovat veřejný dluh. Podrobnější reakcí na příslušnou zelenou knihu Komise by měla být zpráva Sylvie Goulard, jejíž znění v současnosti připravuje výbor ECON. (Od zainteresovaných aktérů Komise k zelené knize navzdory očekáváním obdržela údajně pouhých 18 reakcí!)

EP schválil rezoluci týkající se ruských prezidentských voleb

EP 16. 2. 2012 schválil [nelegislativní usnesení](#) týkající se nadcházejících prezidentských voleb v Rusku (4. 3. 2012). Usnesení kritizovalo především limitaci možností pro opoziční kandidáty. Registrace byla zamítnuta například i Grigoriji Javlinskému, který byl dlouholetým vůdcem liberální strany Jablko a v minulosti několikanásobným (i když neúspěšným) kandidátem na ruského prezidenta. Usnesení proto vyzvalo k reformě ruského volebního zákona v souladu s požadavky a standardy OBSE, aby všichni kandidáti měli rovné příležitosti. Usnesení dále vyzývá k tomu, aby se ruské orgány a administrativa vyvarovaly zásahů do činnosti mezinárodních volebních pozorovatelů, což bylo kritizováno v souvislosti s průběhem voleb do Státní dumy v prosinci 2011. V parlamentních volbách sice zvítězila strana Jednotné Rusko spojená se současnou ruskou vládou a podařilo se jí získat také nadpoloviční většinu křesel v dolní komoře ruského parlamentu, ve volbách však získala méně než 50% hlasů, což znamenalo značnou ztrátu oproti předcházejícím parlamentním volbám v roce 2007. Výsledek voleb podnítl opoziční síly k pořádání rozsáhlých demonstrací a protestních pochodů v největších ruských městech, v nichž jejich příznivci protestovali proti zmanipulování výsledků voleb. V prezidentských volbách 2012 kandiduje jako největší favorit ruský premiér a někdejší prezident Vladimir Putin, k „věčným“ protikandidátům náleží předsedové komunistické strany Genadij Zjuganov a nacionalisticky orientované LDPR Vladimir Žirinovskij, Sergej Mironov představující socialistickou stranu Spravedlivé Rusko či movitý nezávislý podnikatel Michail Prochorov. Kandidatura naopak byla zmíněna řadě jiných nezávislých kandidátů či představitelům liberální opozice, jako je vůdce opoziční koalice Jiné Rusko Eduard Limonov. Ruské prezidentské volby monitorují zahraniční pozorovatelé, včetně zástupců OBSE/ODIHR, Parlamentního shromáždění Rady Evropy, ale také Šanghajské organizace pro spolupráci, jejímiž členy jsou Rusko, Čína a některé státy střední Asie. Usnesení EP dále vyzývá Rusko, aby umožnilo v Radě bezpečnosti OSN odhlasovat zásah do situace v Sýrii a aby také zastavilo veškerý prodej zbraní a vojenského zařízení syrské vládě. Rusko spolu s Čínou vetovalo rezoluci RB OSN, která vyzývala syrského prezidenta Bašára al-Asada k rezignaci. Sýrie je pro Rusko významným obchodním partnerem na Blízkém východě.

Soudní dvůr EU: Ani poskytovatelé hostingu nesmějí být nuceni omezovat nelegální stahování

Soudní dvůr EU 16. 2. 2012 v případě [C-360/10 rozhodl](#), že poskytovatelé internetového hostingu nesmějí používat systémy, jež by filtrovaly *veškerý* uložený obsah za účelem omezení nelegálního nakládání s hudebními a audiovizuálními díly. De facto tak potvrdil a rozšířil svůj rozsudek z listopadu 2011, kdy v případě [C-70/10 rozhodl](#), že poskytovatelé připojení k internetu nesmějí být žádným způsobem nuceni omezovat nelegální stahování, protože to odporuje [směrnici č. 2000/31](#) (směrnice o elektronickém obchodu). I v novém sporu byl jednou ze stran belgický kolektivní správce SABAM, tentokrát však byl ve věci se společností Netlog NV. SABAM opět argumentoval [směrnici č. 2001/29](#) a [č. 2004/48](#), Soudní dvůr ale preferoval argumentaci čl. 15 zmíněné směrnice č. 2000/31.

EP přijal usnesení k politické situaci v Maďarsku

EP přijal 16. 2. 2012 poměrem 315:263:49 [usnesení](#) k politické situaci v Maďarsku (více v příspěvku „Reforma maďarské ústavy vyvolala nesouhlas Bruselu“, [Monitoring leden 2012](#)). V usnesení se říká, že na základě zprávy EP rozhodne, zda Maďarsko porušuje právní předpisy a hodnoty EU, pokud jde o uplatňování demokratických zásad, zásad právního státu, ochranu lidských a sociálních práv, rovnost a nediskriminaci. Poslanci vyzvali Konferenci předsedů EP (předsedů frakcí), aby zvážila, zda je potřeba přistoupit k dalším opatřením, jako je aktivace článku 7 odst. 1 Smlouvy o EU, který lze použít v případě „zřejmého nebezpečí závažného porušení společných hodnot EU“. K situaci v Maďarsku se v lednu 2012 vyjadřovala Komise, která proti zemi zahájila proceduru o porušení práva EU. Maďarsko se k věci vyjádřilo v únoru 2012 a představilo konkrétní návrhy změn a vysvětlení.

ČR podpořila plán růstu v Evropě

ČR spolu s 11 podobně smýšlejícími státy (Velkou Británií, Nizozemskem, Švédskem, Finskem, Estonskem, Lotyšskem, Slovenskem, Irskem, Španělskem, Itálií a Polskem) vyzvala k intenzivnější práci směřující k dokončení vnitřního trhu EU. 12 hlav států zaslalo 20. 2. 2012 Radě a Komisi [společný dopis](#), ve kterém svůj návrh prezentují. Dopis byl určen k jednáním před summitem Evropské rady 1.–2. 3. 2012, který se tématu hospodářského růstu EU věnoval. Pouhá fiskální opatření, obsažená např. v tzv. fiskálním paktu (viz výše), nejsou dostatečným řešením současné krize; signatáři poukazují na to, že oblast vnitřního trhu zůstává nevyužita.

Podle vyjádření 12 států je nutné:

1. odstranit stávající bariéry v rámci jednotného trhu se službami, tedy zvýšit úroveň implementace směrnice o službách;
2. přijmout opatření k vytvoření digitálního vnitřního trhu do roku 2015;
3. dokončit jednotný trh v oblasti energií do roku 2014, tedy hlavně plně implementovat tzv. třetí energetický balík a odstranit regulačních bariér pro investice do infrastruktury;
4. zvýšit úsilí v oblasti inovací dokončením tzv. evropského výzkumného prostoru;
5. zvýšit aktivitu EU ve vztahu k vnější obchodní politice, tedy otevřít globální trhy;
6. přijmout ambicióznější program ke snížení regulační zátěže v EU, především s ohledem na malé a střední podniky, a zvýšit podporu průmyslu;
7. zlepšit fungování trhu práce (při respektování národních kompetencí a role sociálních partnerů);
8. přijmout opatření k vytvoření dynamického a konkurenceschopného sektoru finančních služeb, který přináší pracovní místa a napomáhá podnikům k růstu a rozvoji (odpovědnost za investice by měly nést banky, nikoli daňoví poplatníci).

Komise konzultuje změny ve firemním právu

Komise 20. 2. 2012 [zahájila veřejnou konzultaci](#) týkající potenciálních změn ve firemním právu s cílem posílit vnitřní trh EU, ale zároveň zachovat stávající míru ochrany jeho účastníků. Komise se s odkazem na své [dřívější iniciativy](#) v dané oblasti táže, zda by se měla [stávající suma norem](#) kompletně přepracovat a konsolidovat, či zda postačí, aby si mezi sebou jednotliví aktéři/jednotlivé právní formy obchodních společností (nezávisle) vyměňovali zkušenosti (best practices). Druhý okruh otázek míří na malé a střední podnikání a potažmo i na mobilitu (již existujících) společností v EU, resp. jejich transfer z jedné členské země do jiné (změnit by se mohla např. Příloha I ve [směrnici č. 2009/102](#) o společnostech s ručením omezeným s jediným společníkem). Komise hledá cesty, jak obejít často potřebný jednomyslný souhlas členských států v Radě, dlouhodobě ji v tom podporuje mj. EP (více v příspěvku „EP: ‚Eseróčka‘ by měla moci migrovat po EU“ výše). Mezi další témata veřejné konzultace patří potenciální změna (zprísňení) [směrnice č. 77/91](#), otázka skupin společností (s jediným vedením nebo zdrojem kontroly) či (minimální) kapitálový režim evropských společností (mj. evropské společnost /SE/, evropského hospodářského zájmového sdružení či evropské družstevní společnosti). Konzultace potrvá do 14. 5. 2012.

Rada schválila kompromis ve věci regulace krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání

Rada 21. 2. 2012 formálně [schválila](#) (za abstinence Velké Británie) kompromis stran regulace krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání, jež uzavřela s EP v říjnu 2011. Nová norma by měla počínaje listopadem 2012 vést k posílení unijního regulátora ESMA a faktickému zákazu prodeje nekrytých swapů úvěrového selhání, což by údajně mělo zajistit snížení počtu spekulací na bankrot členských států EU (více v příspěvku „EP přijal kompromis ve věci regulace krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání“, [Monitoring listopad 2011](#)).

„Antibyrokrat“ Stoiber: Musíte se víc snažit, členské státy

Předseda skupiny pro oblast administrativní zátěže Edmund Stoiber [předal](#) 21. 2. 2012 předsedovi Komise José Manuelu Barrosovi zprávu [Europe can do more](#). Zpráva podle Stoibera mapuje postupy, jež se členskými státy osvědčily při provádění unijní legislativy. Komise si zprávu o osvědčených postupech (best practices) vyžádala v srpnu 2010. Text zprávy obsahuje celkem 74 příkladů, z nichž [údajně](#) vyplývá, že jsou to členské státy, kdo v téměř třetině případů implementuje legislativu špatně, nevhodně, neefektivně. Komise se v lednu 2007 zavázala, že do roku 2012 dosáhne snížení administrativní zátěže pro podniky v EU o 25 %.

Komise navrhuje pozastavit Maďarsku finance z Fondu soudržnosti

Komise 22. 2. 2012 [navrhla](#) pozastavit Maďarsku v roce 2013 495 mil. € z tzv. kohezního fondu (což je 23 % alokovaných prostředků) jako sankci za nepodniknutí účinných opatření proti nadměrnému rozpočtovému schodku. Podle zprávy Komise již několikrát Maďarsko varovala, že nepřijímá dostatečná opatření ke snížení rozpočtového schodku na 3 % HDP v roce 2011. Komise jednala v rámci procedury při nadměrném schodku (EDP). ČR tento krok [odmítla](#) jako krajní prostředek. Podle premiéra Petra Nečase je od Komise neobvyklé pozastavit čerpání z Fondu soudržnosti na základě pouhého odhadu budoucího vývoje schodku maďarského vládního rozpočtu. Komise nicméně uvádí, že Maďarsko je pod EDP od roku 2004, od roku 2009 s novým datem, do kdy podniknout patřičné kroky (rok 2011). Pro rok 2011 se očekává přebytek rozpočtu ve výši 3,5 % HDP. Maďarsko jej nicméně dosáhlo jen díky jednorázovému přesunu soukromých důchodových fondů ve výši téměř 10 % HDP. Bez tohoto jednorázového zásahu by deficit činil cca 6 % HDP. V roce 2013 tedy Komise předpokládá nárůst deficitu nad 3 % HDP.

Země mimo EU rozporují začlenění aerolinek do systému obchodování s emisními povolenkami

29 zemí (mj. USA, Rusko, Čína, Indie) 22. 2. 2012 v Moskvě podepsalo [deklaraci](#) týkající se společného postupu proti EU ve věci začlenění aerolinek do systému obchodování s emisními povolenkami. Deklarace obsahuje 8 bodů, každý stát si z nich nicméně může vybrat ty, které skutečně implementuje. Deklarace navíc nemá žádnou právní relevanci. I proto Komise tvrdí, že nepřináší „nic nového“. Soudní dvůr EU již v prosinci 2011 rozhodl, že začlenění všech aerolinek využívajících vzdušného prostoru a letišť EU do systému obchodování s emisními povolenkami (dle [směrnice č. 2008/101](#)) je legální, tedy v souladu s mezinárodním právem (včetně Chicagské konvence; více v příspěvku „Začlenění aerolinek do systému obchodování s emisními povolenkami už od ledna 2012“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Revize směrnice o tabákových výrobcích se znovu odkládá

Komise 23. 2. 2012 potvrdila, že revize [směrnice č. 2001/37](#) o tabákových výrobcích se odkládá na druhou polovinu roku 2012. Jde už o druhý odklad: původně měl být návrh předložen na konci roku 2011, poté v první polovině roku 2012. Lze očekávat, že až bude text předložen, příslušný legislativní proces vzbudí nemalé kontroverze, mj. i proto, že se předpokládá, že návrh bude usilovat o legalizaci konceptu jednotného obalu pro všechny tabákové výrobky.

Německý a nizozemský parlament proti alternativnímu řešení sporů

Německý a nizozemský parlament předložily podle čl. 6 Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality, připojeného ke Smlouvě o fungování EU, Komisi, EP a Radě odůvodněné stanovisko proti návrhům, které Komise předložila s cílem legalizovat v EU alternativní (mimosoudní) řešení spotřebitelských sporů (více v příspěvku „Komise představila návrhy na zavedení alternativního řešení spotřebitelských sporů“, [Monitoring listopad 2011](#)). Oba parlamenty svůj krok odůvodňují tím, že předmetné návrhy nejsou v souladu s principem subsidiarity (jsou založeny na čl. 114 Smlouvy o fungování EU; předmětem sporu jsou zejm. čl. 2 a 5 odst. 2 [návrhu směrnice](#)).

TRAN je pro posílení práv cestujících letadly

Výbor TRAN 28. 2. 2012 [přijal](#) z vlastní iniciativy poměrem 41:1:4 [zprávu](#) Keitha Taylora týkající se posílení práv cestujících letadly, aby neformálně

podpořil Komisi při přípravě revize příslušné legislativy ([nařízení č. 261/2004](#)). Komise v prosinci 2012 zahájila tematickou [veřejnou konzultaci](#), uzavřena by měla být 11. 3. 2012. Zpráva se staví za jednotný způsob vymáhání práv cestujících po celé EU a podporuje posílení informační povinnosti leteckých společností i letišť. Cestující by měli mít více možností, jak nakládat se svou rezervací, a to i online (např. možnost úpravy dat během 48 hodin po rezervaci zdarma), jejich stížnosti by měly být řešeny v zásadě do 2 měsíců atd. Plénum EP by se mělo zprávou zabývat 29. 3. 2012.

ACTA na půdě EP

28. 2. 2012 předali protestující proti dohodě [ACTA](#) petičnímu výboru EP [petici](#) s přibližně 2 miliony podpisů. Signatáři petice protestují proti tomu, že dohoda podle jejich názoru ohrozí svobodu internetu a žádají její odmítnutí ze strany EP. ACTA je mezinárodní dohoda mající zamezit padělání a zvýšit efektivitu prosazování práv duševního vlastnictví a zamezit porušování autorských práv. Jedná se však o kontroverzní úmluvu, která vyvolala vlnu kritiky po celém světě především v souvislosti s tím, že se má vztahovat nejen na padělané zboží, ale také na případy porušování autorských práv na internetu. Její kritici argumentují tím, že může omezit občanská práva běžných uživatelů internetu a ohrozit jejich soukromí. Předmětem kritiky je také to, že byla dohoda uzavřena na mezivládní úrovni a na procesu jejího vzniku se nepodíleli zástupci občanské společnosti či představitelé některých zemí (především rozvojové země, k dohodě se ale nepřipojily ani takové státy jako Čína či Rusko). Dohodu prozatím podepsalo cca 30 zemí z EU i mimo ni (jedná se o většinu členských států EU včetně ČR, do konce února 2012 ji nepřijalo např. Německo či Slovensko; mimo EU dohodu podepsaly např. USA, Kanada, Austrálie či Japonsko). Aby vstoupila v EU v platnost, musí ji jakožto mezinárodní smlouvu schválit EP. Nemůže přitom pozměňovat její obsah, může pouze na základě Lisabonské smlouvy vyslovit souhlas, či dohodu vetovat. Využitelnou možností je také odložení souhlasu na neurčito, protože EP nemá uloženu žádnou závaznou časovou lhůtu, v níž musí dospět k rozhodnutí. Dohodu již projednávalo několik výborů EP (mimo jiné ITRE a INTA, dále se budou vyjadřovat výbory JURI, LIBE a DEVE). EP 22. 2. 2012 předal dohodu k posouzení ESD, zda je v souladu s *acquis communautaire*. S rozhodnutím hodlá plénum vyčkat právě na výrok soudu. Zpravodajem dohody v odpovědném výboru INTA je britský poslanec David Martin. V [usnesení](#) z listopadu 2010 se plénum EP vyjádřilo, že dohoda ACTA je krokem správným směrem, požádalo ale

Komisi o potvrzení, že dohoda nebude mít dopad na základní svobody a stávající legislativu.

Srbsko získá status kandidátské země

Rada GAC 28. 2. 2012 [potvrdila](#) názor Rady FAC (z prosince 2011) i Komise (z října 2011) a doporučila udělit Srbsku kandidátský status. Status [potvrdila](#) také Evropská rada na summitu 1.–2. 3. 2012 i EP. Rada přivítala dosavadní úsilí země a uznala pokrok v jednáních s Kosovem. 24. 2. 2012 Srbsko dospělo k [dohodě](#) s Kosovem, přestože jeho suverenitu stále neuznalo. [Dohody](#) se týkají režimu kontroly společné hranice a účasti Kosova na regionálních jednáních. Do této doby Srbsko požadovalo, aby Kosovo zastupoval UNMIK, nyní bude schopno jednat a podepisovat smlouvy samostatně. Kandidátský status země se řešil již v prosinci 2011, ale právě kvůli nepokojům na hranicích s Kosovem byla na návrh Německa tato jednání odložena.

ENVI podporuje změny na trhu s potravinami pro zvláštní výživu

Výbor ENVI 29. 2. 2012 poměrem 62:0:0 [podpořil návrh nařízení](#), jež by mělo zrušit stávající [směrnici č. 2009/39](#) o potravinách určených pro zvláštní výživu (včetně [směrnice č. 92/52](#) a [č. 96/8](#) a [nařízení č. 41/2009](#)). Komise text předložila v červnu 2011. Obecně by se uvádění daných potravin na trh mělo řídit obecnými normami typu [nařízení č. 1924/2006](#) o „údajích týkajících se potravin z hlediska jejich nutriční hodnoty a vlivu na zdraví“ či [směrnice č. 2002/46](#) o „sblížení právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy“. Důvodem pro tuto (na unijní poměry) poměrně neobvyklou změnu, kdy dochází ke zrušení speciální směrnice (byť náhradou za přímo účinné a přímo použitelné nařízení), je skutečnost, že původní norma byla z hlediska své implementace „problematická“ (nebylo, zjednodušeně řečeno, jasné, co jsou „potraviny určené pro výživu specifických skupin populace“ a co „specifické potraviny určené pro výživu populace jako celku“). Nové nařízení by mělo specifikovat požadavky na potraviny určené „ohroženým skupinám populace“ – dětem do 3 let, pacientům s rakovinou, zdravotními obtížemi ap. Zároveň by měl vzniknout jediný seznam látek, jež by takové potraviny mohly obsahovat (dnes existují 3 a vzájemně se překrývají). Zboží, které je již na trhu, by se nové nařízení dotknout nemělo. Naopak by se mělo začít uplatňovat až po 2 letech od svého schválení spolurozhodováním Rady a EP. Plénum EP by mělo o [zprávě](#) Frédérique Ries, jež mj. stanovuje přesné požadavky na obaly dětských mléčných výživ a značení potravin obsahujících lepek, hlasovat v květnu 2012.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 1.–2. 2. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Santiaga Fisase Ayxela týkající se evropského rozměru v oblasti sportu (A7-0385/2011)	550	-	73	Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	7	-

Plénium EP ve dnech 13.–16. 2. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Antonia Masip Hidalgo týkající se Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) a ochrany práv duševního vlastnictví (A7-0003/2012)	569	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Ouzký, Strejček, Vlasák, Tošenovský	15	-	73	-
Zpráva Sari Essayah týkající se technických požadavků pro úhrady a inkasa v eurech (A7-0292/2011)	635	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Ouzký, Strejček, Vlasák, Tošenovský, Zahradil	17	-	31	-
Zpráva Jamese Nicholsona týkající se smluvních vztahů v odvětví mléka a mléčných výrobků (A7-0262/2011)	574	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil	97	-	18	-
Zpráva Petera Simona týkající se systému pojištění vkladů (A7-0225/2011)	506	-	44	Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák	21	-
Zpráva Emilia Menéndez del Valle týkající se regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu (A7-0026/2012)	528	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák	51	-	11	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V BŘEZNU 2012

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
Směrnice o právu rodiny na sloučení	Justice a vnitro	1. 3. 2012
Revize směrnice č. 93/7 o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu	Vnitřní trh	5. 3. 2012
Možná revize nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů	Doprava	11. 3. 2012
Revize směrnice č. 2009/142 o spotřebičích plyných paliv	Vnitřní trh	11. 3. 2012
Prováděcí akt týkající se požadavků na posouzení právního rámce pro výrobu účinných látek léčiv pro humánní použití	Zaměstnanost a sociální věci	23. 3. 2012
Zelená kniha „Restrukturalizace podniků a předjímání změn: jaké si vzít ponaučení z nedávné zkušenosti?“	Zaměstnanost a sociální věci	30. 3. 2012
Udržitelnější výroba a spotřeba	Životní prostředí	3. 4. 2012
Zelená kniha „Směrem k integrovanému evropskému trhu pro kartové, internetové a mobilní platby“	Vnitřní trh	11. 4. 2012
Začlenění emisí námořní dopravy do závazků EU týkajících se snížení emisí skleníkových plynů	Životní prostředí	12. 4. 2012
Legislativní nástroj týkající se invazních druhů organismů	Životní prostředí	12. 4. 2012
Akt v přenesené pravomoci týkající se zásad a pokynů správné výrobní praxe účinných látek léčivých přípravků pro humánní použití	Zaměstnanost a sociální věci	20. 4. 2012
Revize pravidel EU týkajících se státní regionální podpory	Hospodářská soutěž	26. 4. 2012
Revize mezních hodnot pro olovo v hračkách	Vnitřní trh	7. 5. 2012
Posouzení vhodnosti mezinárodních účetních standardů ve veřejném sektoru pro členské státy	Hospodářská soutěž	11. 5. 2012
Další směřování evropského práva obchodních společností	Vnitřní trh	14. 5. 2012
Přezkum pokynů Společenství pro státní podporu námořní dopravy	Hospodářská soutěž	14. 5. 2012
Praktické příklady dvojího nezdanění	Vnitřní trh	30. 5. 2012

Poznámky

1. Tučně jsou vyznačeny nové konzultace.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA ÚNOR 2012

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
			1	2
			Rada Evropská rada	Rada Evropská rada
			EP EMPL	
5	6	7	8	9
	Rada COREPER II	Rada COREPER II COREPER I	Rada JHA	Rada JHA ENVIRONMENT
			EP BUDG	
12	13	14	15	16
Rada Eurozóna	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
19	20	21	22	23
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada TTE	Rada TTE
EP AFCO, AGRI, DROI, IMCO, ITRE, PETI, REGI	EP AFCO, AGRI, DROI, CONT, ECON, ENVI, IMCO, ITRE, LIBE, PETI, REGI, SEDE	EP AFET, BUDG, ECON, ENVI, IMCO, ITRE, LIBE, PECH	EP AFET, BUDG, ENVI	
26	27	28	29	30
Rada GAC		Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
EP CONT, ECON, EMPL, INTA, JURI, TRAN	EP AFET, AGRI, CONT, CULT, DEVE, ECON, EMPL, FEMM, INTA, JURI, TRAN	EP Plénium	EP Plénium BUDG, CONT	

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
ACTA	Anti-Counterfeiting Trade Agreement (Obchodní dohoda proti padělatelství)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CAC	collective action clause (doložka o společném postupu)
CBCR	country-by-country reporting (podávání přehledových zpráv podle jednotlivých zemí)
CCP	central counterparty (ústřední protistrana)
CDS	credit default swap (swap úvěrového selhání)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CSR	Corporate Social Responsibility (společenská odpovědnost firem)
ČBA	Česká bankovní asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EACB	European Association of Co-Operative Banks (Evropská asociace stavebních spořitelů)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EDP	extensive deficit procedure (procedura při nadměrném schodku)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
ES	Evropské společenství
ESBG	European Savings Banks Group (Skupina evropských záložen)
ESD	Evropský soudní dvůr
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FAO	Food and Agriculture Organization (Organizace pro výživu a zemědělství)
FE	Fundatio Europaea (evropská nadace)

G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LDPR	Liberalno-demokratičeskaja partija Rossii (Liberálně demokratická strana Ruska)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MB	megabyte
MMF	Mezinárodní měnový fond
Mtoe	Million Tons of Oil Equivalent (milion tun ropného ekvivalentu)
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
ODIHR	Office for Democratic Institutions and Human Rights (Úřad pro demokratické instituce a lidská práva)
OSN	Organizace spojených národů
OTC	over the counter
PDO	Protected Designation of Origin (chráněné označení původu)
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PGI	Protected Geographical Indication (chráněné zeměpisné označení)
RB OSN	Rada bezpečnosti Organizace spojených národů
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
SE	Societas Europaea (evropská společnost)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SEPA	Single Euro Payments Area (jednotná oblast pro platby v eurech)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SMS	Short Message Service (služba krátkých textových zpráv)
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TSG	Traditional Speciality Guaranteed (zaručená tradiční specialita)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
UNMIK	United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (Dočasná správní mise OSN v Kosovu)
USA	United States of America (Spojené státy americké)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu (viz také „swapy úvěrového selhání“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

farmakovigilance

Dozor nad léčivými přípravky po jejich registraci směřující k zajištění maximální bezpečnosti a co nejvyššího poměru prospěšnosti léčivého přípravku k jeho rizikům. Součástí této činnosti je detekce, hodnocení, pochopení a prevence nežádoucích účinků léků nebo problémů, jako je např. špatné užívání nebo zneužívání léků, lékové interakce, vliv na plod, na kojené děti atd.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Health Check

Doslova „zdravotní kontrola“. Střednědobá revize fungování reformy společné zemědělské politiky, jejíž podoba (novelizace čtyř stěžejních legislativních norem) byla schválena v roce 2008.

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány (viz také „soukromé kapitálové fondy“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

Kjótský protokol

Protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o klimatických změnách dojednaný v japonském Kjótu v prosinci 1997. Průmyslové země se v něm zavázaly prostřednictvím stanovení kvantitativních redukčních emisních cílů ke snížení emisí skleníkových plynů.

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyšlného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

krátký prodej

Spekulace na pokles ceny cenného papíru či komodity. Investor si předmět spekulace za úplaty zapůjčí a obrem prodá třetí straně. V době, kdy má předmět spekulace vrátit, jej na trhu znovu nakoupí a vrátí. Rozdíl cen v době prodeje třetí straně a v době zpětného nákupu je základem investora zisku (nebo ztráty). Spekulace na růst ceny se nazývá dlouhý prodej.

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném fluktuálním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Pakt stability a růstu“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „primární právo“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn Smlouvou o Evropské unii.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

sociální partneři

Organizace, s nimiž Komise jedná o problematice sociální politiky. Činí tak z titulu požadavku, jenž je zakotven v zakládacích smlouvách EU. Mezi sociální partnery patří jak zástupci zaměstnavatelů, tak zástupci zaměstnanců (viz také „Komise“).

soukromé kapitálové fondy

Těž fondy private equity. Fondy využívající kapitál k založení, rozvoji nebo odkupu firem s rychlým růstovým potenciálem. Působí zpravidla mimo veřejné akciové trhy (viz také „hedgeové/zajišťovací fondy“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

swapy úvěrového selhání

Derivát, který slouží k přenosu úvěrového rizika mezi dvěma protistranami. Kupující se chce zajistit proti riziku úvěrového selhání tzv. bazického instrumentu (dluhopis ap.). Ztrátu v případě selhání hradí prodávající, který si za tuto ochranu nechává platit. Na rozdíl od pojištění nejsou swapy úvěrového selhání zpravidla regulovány (viz také „deriváty“).

systém obchodování s emisními povolenkami

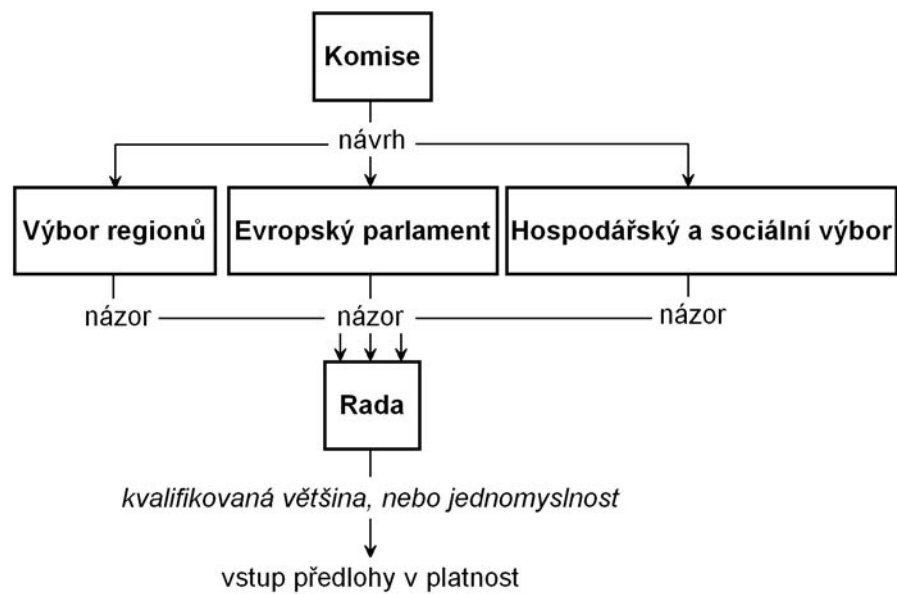
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přecherávají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

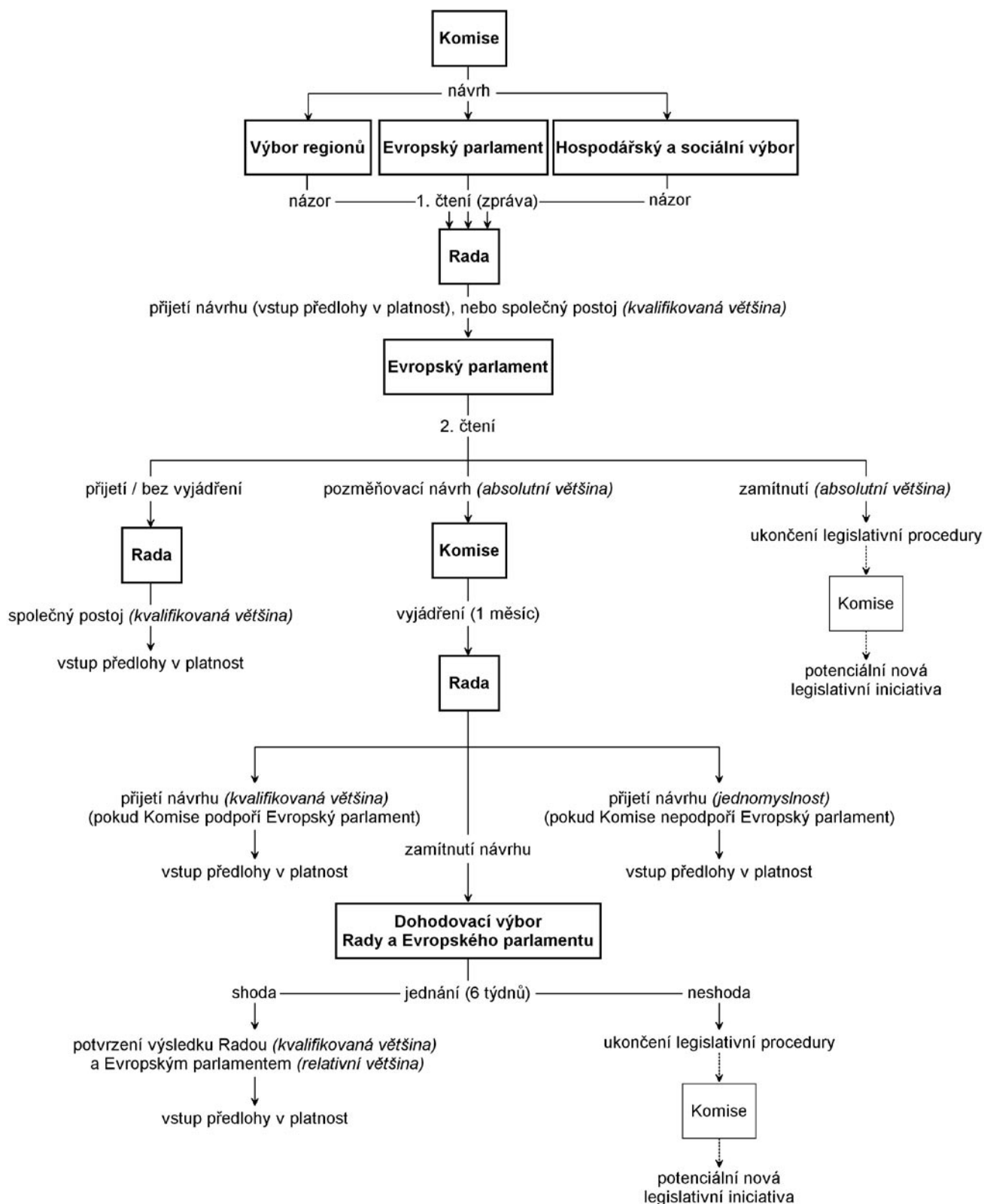
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.